

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams - 1 year \$7.00
pusei metų - 6 months .. \$4.00
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
(Except for two weeks in July)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1906
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

26

"Keleivis" telefonas AN 8-3071

SO. BOSTON, MASS., 1972 METŲ RUGSĖJO - SEPTEMBER NR. 37
Second-class postage paid at Boston, Massachusetts 26

Atskiro numerio kaina 20 centų

68-TIEJI METAI

Ar JAV-bės keičia Pabaltijo politiką?

JAV konsulo oficialus apsilankymas Lietuvoje ir jo priėmimo pobūdis sukėlė mūsų veiksmų susirūpinimą. Tas įvykis aiškintamas Valstybės departamente. Lsą. — dėl to jokių politikos pasikeitimų nebūsią...

Kaip jau anksčiau esame rašę, š. m. rugpjūčio 22-24 dienomis Lietuvoje lankėsi JAV konsulas Leningrade Culver Gleysteen, kuris Vilniuje buvo iškilmingai priimtas miesto vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojo A. Vileikio, bei tarėsis su vadinamuoju LTSR užsienio reikalų ministerio pavaduotoju V. Zenkevičium, ministerijos pirmuoju sekretorium G. Cibulskiu ir kitais pareigūnais.

Toks pirmas Sovietų Sąjungoje reziduojančio JAV diplomatinės tarnybos atstovo vizitas Lietuvoje, kurios prievartinio įjungimo į Sovietų Sąjungą Amerika nepripažįsta, sukėlė pagrįstą mūsų visuomenės ir atitinkamų veiksmų susirūpinimą.

Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, Dirvos bendradarbės E. Čekienės paklaustas, kas šiam įvykiui išsiaiškinti daroma, pareiškė:

"Vlikas yra tuo labai susirūpinęs ir per paskutinį pasikalbėjimą su Alto pirmininku dr. K. Bobeliu šio mėnesio 9 d. aš jo prašiau, kad jis, susitaręs su mūsų atstovu Washingtonė, išsiaiškintų tos kelionės priežastis ir tikslus. Kai JAV paskyrė savo konsulą Leningrade, į jo geografinę sritį buvo įtraukti ir Pabaltijo kraštai, tačiau mes buvome užtikrinti Valstybės departamento, jog tas jokių būdu nekeičia JAV nusistatymo Pabaltijo kraštų aneksijos nepripažinti. Tačiau mes esame tų įvykių sukrėsti ir iš savo pusės turime daryti tai, kas įmanoma, kad tokių lankymaisi Amerikos konsulo prieš tai Latvijoje, o dabar ir mūsų tėvynėje nei mažiausiai nepakenktų mūsų interesams".

Tuo pačiu opiu reikalą, JAV LB Centro valdybos pavadimu, Valstybės departamente lankėsi Centro valdybos ryšininkas su V. departamentu Algimantas P. Gureckas ir jos koordinatorių etniniais reikalais

Washingtonė arch. Arvydas Barzdukas. Jie turėjo ilgą pokalbį su Pabaltijo, Bulgarijos ir Čekoslovakijos skyrių viršininku Edward Hurwitz, per kurį buvo įteiktas JAV LB Centro valdybos memorandumas Valstybės sekretoriui William P. Rogers.

Pokalbyje ir memorandume buvo pareikštas nepasitenkinimas tokiu konsulo Gleysteen elgesiu, pabrėžiant, kad konsulo viešnagė įvykdyta kaip tik tuo metu, kada Lietuvos gyventojai kietai kovoja už laisvę, laisvę apsisprendimo teisę ir valstybinę nepriklausomybę.

Memorandume Valstybės departamentui priminta lietuvių susideginimai, protestai demonstracijos, jų kruvinas maldinimas, studentų ir darbininkų kalinimai ir visai priešingas lietuvių tautos nuotaikom JAV konsulo padarytas veiksmas. Memorandume tarp kitko sakoma:

"Draugiški posėdžiai, oficialūs priėmimai bei konferencijos su tokiais sovietų pareigūnais Vilniuje negali neiškelti abejonų lietuviuose, kieno pusėje yra JAV vyriausybė, ypač šiuo metu, kada kova už laisvę Lietuvoje intensyvėja ir tvirtėja".

"Užtat kyla bauginantis klausimas, ar ši viešnagė nerodo JAV užimtos linijos Pabaltijo valstybių atžvilgiu pakeitimo."

Edward Hurwitz, kuris yra labai gerai susipažinęs su Pabaltijo klausimu, pareiškė, kad sovietų propaganda tą konsulo apsilankymą kreivai išpūtė ir nušvietė sau naudinga prasme, jog LTSR aukštų pareigūnų dalyvavimas buvęs tik sovietų atitinkamai surežisuotas manevras. Iš tiesų čia nesą jokių JAV-bių Pabaltijo politikos pakeitimo.

Jis esąs nuomonės, kad JAV nusistatymas Pabaltijos valstybių laisvės klausimu tebėra tvirtas. Konsularinių atstovų lankymasis ne

XVIII Kanados Lietuvių Dienai rengti komitetas. Sėdi iš kairės: pirm. A. Klėčius, S. Piečaitis, narys informacijos reikalams Pr. Rudzinskis. Stovi: sek. Br. Staškevičius, izd. J. Siaučiulis, narys sporto reikalams R. Ottas, narys koncertų reikalams J. Piečaitis, narys baltijos reikalams Br. Nedvaras ir narys parodos reikalams G. Vazalinskas.

Javų eksporteriams sumažins mokesčius

Kaip žinome, Sovietų Sąjunga perka didelius kiekius JAV kviečių ir kitų javų, mokėdama už būselį apie \$1.63. Eksportininkai dalį tų javų liepos mėnesį supirko po \$1.25-\$1.35 už būselį. Reikia manyti, kad už tokią kainą yra supirkta didelis kiekis, nes sakoma, kad kai kurie pirkliai iš anksto suuodė apie galimą javų pardavimą sovietams, todėl stengėsi kuo daugiau jų supirkti.

Dabar tie eksporteriai prašo vyriausybę, kad ji atleistų juos nuo mokesčio už pusę gauto peino. Ar jų prašymas bus patenkintas, dar nežinia, bet kalbama, kad finansų departamentas esąs linkęs tai padaryti.

Bombos siunčiamos paštu

Paskutiniu metu teroristai pradėjo siuntinėti bombas paštu įvairių šalių Izraelio diplomatom. Londone jau žuvo vienas Izraelio ambasados tarnautojas, kai jis mėgino atidaryti iš Amsterdamo gautą siuntinėli.

Kitur aukų nebuvo, nes dabar visi siuntiniai specialy patikrinami. Bet tokių sprogstančių siuntinių jau rasta daug ne tik Europos, o ir Amerikos. Kanados ir net Australijos paštuose.

Neabejojama, kad tai arabų teroristų darbas.

turėtų būti interpretuojamas kaip šio nusistatymo silpnėjimas. Nemanas, kad pavergtų lietuvių interesas būtų izoliuotis nuo bet kokių kontaktų su amerikiečiais ar kitais laisvojo pasaulio atstovais.

JAV LB memorandumą dar būsiąs suteiktas oficialus Valstybės departamento atsakymas.

Teismai pataikauja kriminalistams

New Yorko valstijos ir atstovų rūmų bendras komitetas ištyrė 1,762 svarbesnes kriminalines bylas, kurios buvo sprendžiamos 1960-69 metų laikotarpyje, ir patyrė, kad didžiųjų banditų ištisinta 5 kartus daugiau, negu kitų kaltinamųjų.

New Yorko mieste 44,7% organizuotų kriminalistų, patekusių į teismą, buvo išteisinti, o tuo tarpu kitų rūšių nusikaltėlių — tik 11,5%.

O ir nuteistiems 193 bylose buvo pritaikytos lengvinančios bausmės — lygtinai arba mažiausia bausmė. Štai pavyzdys iš valstijos aukštesniojo teismo teisėjo Rinaldi praktikos.

1967 m. į teismą pakliuvo už policininko papirkimą Mafijos kapitonas Paul Vario. Seniau jis jau buvo baustas už moters išprievartavimą. Rinaldi jį nubaudė tik \$250.

Taip yra ne tik New Yorke, ir daug kur kitur didieji kriminalistai naudojami teisejų "mielėsirdingumui", jį kartais ir nusipirkdami.

Pakels soc. draudimo mokesť

Kadangi pakeliamos pensijos ir kiti socialinio draudimo mokesčiai, tai senato finansų komitetas nutarė pakelti ir socialinio draudimo mokesť ir tuo būdu per metus surinkti \$6 bil. daugiau, negu dabar.

Jeigu tas nutarimas bus patvirtintas, tai nuo sausio mėnesio tektų mokėti dirbantiems ir darbdaviams po 6%. Tada uždirbantis per metus \$10,800 turės sumokėti socialinio draudimo mokesčio \$648 (pagal dabartinį įstatymą moka \$594).

Tikrai bus saugumo konferencija

Sovietų Sąjunga jau nuo 1966 m. siūlo suaukti Europos saugumo konferenciją, kurioje ji tikisi gauti dabartinių savo sienų pripažinimą.

JAV tam siūlymui nebuvo palankios. Jos siūlė pirmą suaukti konferenciją, kuri turėtų aptarti, kaip sumažinti NATO ir Varšuvos bloko karo pajėgas Europos centre.

Gegužės mėnesį JAV nusileido ir sutiko dalyvauti Europos saugumo konferencijoje, jeigu kartu bus suaukta ir konferencija karo pajėgoms Europoje sumažinti.

Pagaliau Sovietų Sąjunga sutiko su JAV siūlymu, ir Nixono patarėjas Kissingeris paskutinį kartą lankydamsis Maskvoje, susitaręs, kad minėtos konferencijos įvyks kitais metais.

Jose gali iškilti ir Pabaltijo klausimas, nes sovietai norės, kad būtų pripažintos visos jų užgrobtos teritorijos.

Filipinuose įvestas karo stovis

Filipinų prezidentas Marcos visoje valstybėje paskelbė karo stovį. Kurį laiką buvo nutrauktas betkoks susisiekimas su užsieniu, sustabdyta spauda, nutildytas radijas ir televizija.

Tuo metu buvo suimta apie 500 įvairių opozicionierių. Mat, pažiūrėk, kad Mao Tse-tungo krypties komunistai jau rengėsi įvykdyti perversmą. Jie buvo surengę atentatą prieš krašto apsaugos ministerį.

Šiuo metu prez. Marcos paskelbė ir plačią žemės reformą.

Teroro klausimas teroro atmosferoje

Tą klausimą svarsto Jungtinės Tautos, apsitvėrusios policijos apsauga ir pačios bijodamos teroristų.

Šiuo metu New Yorke susirinkusioje Jungtinių Tautų 27-joje sesijoje vienas pačių aktualiausių klausimų yra tarptautiniu mastu išsivysusi terorizmo problema.

Reikia pažymėti, kad ir ši Jungtinių Tautų sesija vyksta teroro baimės atmosferoje. Jungtinių tautų rūmai yra taip policijos saugojami, kaip dar niekad nebuvo. Visi lankytojai yra griežčiausiai tikrinami. Tikrinamas ir J. Tautų administracijon ateinantis paštas, kad teroristai neatsiųstytų bombų.

Arabų ir jiems simpatizuojantieji kraštai pradžioje teroro klausimą norėjo išstumti iš darbotvarkės, bet pagaliau jis vistiek liko neisbrauktas, kaip vienas aktualiausiųjų.

Sia problema kalbėti užsirašė net 125 atstovai iš 135 JT narių. Tai rodo jos nepaprastą aktualumą.

Debatuose daugiausia kalbės valstybių užsienio reikalų ministrai.

Terora pakenčiančios ar jį palaikančios valstybės nori tą klausimą sukomplikuoti, reikalaujamos skirti politinį ar vadinamąjį "išsilaisvinimo kovos" terora nuo grynai kriminalinio. Tokių terorų skyrimas ir kiekvieno atveju jų kategorijos nustatymas suparalyžuotų visą kovos prieš teroristus veiksmingumą.

Sesijoje kalbėjęs JAV užsienio reikalų sekretorius Rogers reikalauja, kad būtų pasirašyta tarptautinė konvencija aplamai kovai su teroru, jo nesikistant į jokias rūšis. Siūloma imtis griežtų priemonių ne tik prieš teroristus, bet ir prieš tas valstybes, kurios teroristus globoja. Kol kas šią JAV nuomonę palaiko apie 50 valstybių, bet debatai tuo reikalu dar gali tęstis apie tris savaites, kol visi užsirašę kalbėtojai pasisakys.

Aišku, šioje J. Tautų sesijoje bus sprendžiama ir daugiau svarbių klausimų. Iš jų paminėtini Bangladesh valstybės priėmimas į JT, sovietų siūlomas atominis nusiginklavimas. J. Tautų kariuomenės atsisakymas iš Pietų Korėjos, Artimųjų Rytų kivičiai, pačios organizacijos biudžeto apribojimas ir kiti dalykai.

Sovietai ginkluoja Siriją

Nors Egiptas sovietų karinius "patarėjus" iš savo krašto išpašė, bet jie dabar bando stiprintis kitose Artimųjų Rytų arabų valstybėse. Šiuo tarpu jie stengiasi paremti ginklais Siriją ir joje ta progą susisukti sau lizdą.

Pastebėta, kad pastaruju metu Sovietų Sąjunga gabena į Siriją ginklus lektuvais. Be kitų dalykų, ten yra jau atvežta ir priešlėktuvinių raketų. Tą Sirijos ginklavimą savo kalboje pažymėjo ir JAV krašto apsaugos sekretorius Laird.

Nuodingi dumbliai Atlanto pakrasty

I Massachusetts ir Maine valstijų pajūryje yra bangų atnešti nuodingi dumbliai. Jie užkrėtė sraiges, "klemsus", Valdžia įsakė jų nerankioti ir nepardavinėti.

Giliųjų vandeny žuvis ešansijos neužkrėstos ir valgyti nepavojingos.

zuojančieji kraštai pradžioje teroro klausimą norėjo išstumti iš darbotvarkės, bet pagaliau jis vistiek liko neisbrauktas, kaip vienas aktualiausiųjų.

Sia problema kalbėti užsirašė net 125 atstovai iš 135 JT narių. Tai rodo jos nepaprastą aktualumą.

Debatuose daugiausia kalbės valstybių užsienio reikalų ministrai.

Terora pakenčiančios ar jį palaikančios valstybės nori tą klausimą sukomplikuoti, reikalaujamos skirti politinį ar vadinamąjį "išsilaisvinimo kovos" terora nuo grynai kriminalinio. Tokių terorų skyrimas ir kiekvieno atveju jų kategorijos nustatymas suparalyžuotų visą kovos prieš teroristus veiksmingumą.

Sesijoje kalbėjęs JAV užsienio reikalų sekretorius Rogers reikalauja, kad būtų pasirašyta tarptautinė konvencija aplamai kovai su teroru, jo nesikistant į jokias rūšis. Siūloma imtis griežtų priemonių ne tik prieš teroristus, bet ir prieš tas valstybes, kurios teroristus globoja. Kol kas šią JAV nuomonę palaiko apie 50 valstybių, bet debatai tuo reikalu dar gali tęstis apie tris savaites, kol visi užsirašę kalbėtojai pasisakys.

Aišku, šioje J. Tautų sesijoje bus sprendžiama ir daugiau svarbių klausimų. Iš jų paminėtini Bangladesh valstybės priėmimas į JT, sovietų siūlomas atominis nusiginklavimas. J. Tautų kariuomenės atsisakymas iš Pietų Korėjos, Artimųjų Rytų kivičiai, pačios organizacijos biudžeto apribojimas ir kiti dalykai.

Nors dar nežinia, kaip J. Tautos galutinai dėl teroro pasisakys ir ką nuspręs, bet jau dabar daugelis valstybių kovą su teroristais emė sutartinai organizuoti. Tam reikalui sudarytas tarptautinis komitetas ir akcijai prieš teroristus vadovaus išgarsėjęs Anglijos Scotland Yard, turįs savo būstinę Londone.

Laisva valia... Laisvu noru...

Visi nenorime nei politinio režimo, nei kitokios prievartos, tad skelbiame žmogaus teisių deklaraciją, kovojame dėl spaudos, minties ir žodžio laisvės. Ir, žinoma, džiaugiamės, jeigu prie laisvės idealo priartėjame, nes tai yra kultūringos tautos nuopelnas ir valstybės garbė.

Suprantama, kad tarybinės santvarkos puoselėtojai savąja laisve ir savo piliečių "laisva valia" taip pat netgi pabrėžtinai didžiūjasi. Pavyzdžiui, Sovietų Sąjungos žmonės dėl būsimojo komunizmo statybos savanoriškai pakelia kaikiuriuos dabartinius materialinius trūkumus, laisva valia išrenka partijos pasiūlytus valdžios pareigūnus, laisvai reiškia savo nuomonę apie Vakarų buržuazijos imperializmą, jos moralinį bankrotą.

Prie tų visų gausių laisvų pridėjime dar ir tai, kad lietuvių tauta "laisvu apsisprendimu" išsižadėjo savo valstybės nepriklausomybės ir laisva valia paprašė Staliną, kad ją valdytų rusai...

Aišku, visa tai regint ir girdint, kažkam iš mūsų gali atrodyti, kad jau tos "laisvosios valios" kartais tenai yra gal ir per daug. Mes galime net aplamai suabejoti visa tą gerovę ir tarybinio piliečio norų laisvumą. Dėl to tarybiniai vairuotojai mus kartais bando įtikinti visai konkrečiais pavyzdžiais ir mums pažįstamų žmonių liudijimais.

Sakysime, buvęs evangelikų kunigas Šemas taip sušizavę tarybine santvarka, kad, sulaukęs daugiau nei 80 metų, Lietuvos tarybinėje spaudoje laisvu noru išsižadėjo religijos ir net Dievo... Neabejotinai, tas įvykis turėjo mus labai sukreisti ir įtikinti!

Poetas Juozas Mikuckis, buvęs komendantas, kalėjimo viršininkas, kadaise plakęs būžnu komunistus, grįžęs į Lietuvą, laisvu noru su dideliu polėkiu išgrynė tarybinę santvarką, išryškino tenyksių mūsų tautiečių laimę, apspiaudė Vakaruose pasilikusius tautos atplaisas, pakartotinai ir primygtinai vis pabrėždamas, kad tai daras laisvu noru ir tik savo paties iniciatyva. Gerai. Mes patikėjome, nes Mikuckį iš seniau pažįstame.

Bet to, matyti, dar maža. Taigi, kad būtume jau visiškai prietrenkti ir galutinai įtikinti, pastaruoju laiku į mus iš Lietuvos laisvu noru plačiai prašneko žinomas kultūrininkas Juozas Keliuotis, — buv. "Naujosios Romuvos" redaktorius, nuoširdus žmogus, tvirtas lietuvis, geras krikščionis ir katalikas, o prie to — dar ilgus metus sovietų kalintas Sibire, o grįžęs taip pat ilgus metus buvęs režimui "nekošernas" ir tėvynėje kone badavęs.

Tiesa, kultūringasis J. Keliuotis savo išgarsėjusiame straipsnyje nieko nenukeikia. Jis kalba apie tarybinės Lietuvos kultūrinius laimėjimus, apie kultūrinį bendradarbiavimą, apie išsiviskojo gyvenimo beprasmiškumą, apie tėvynės žmogaus laimę ir viltį. Ką ten pasakės, jis dar patvirtina Petriui Keidošiui duotame interviu, tilpusiame komunistinės Vilnės š. m. rugsėjo 2 d. laidoje.

Ir čia J. Keliuotis džiaugiasi dabartinės Lietuvos prozininkais, poetais, dailininkais, kompozitoriais ir kitų kūrėjų laimėjimais. Na, tuo mes irgi džiaugiamės. Bet kad mes vėl nesuabejotume, pabrėžiame: "Aš jau sakiau, kad ir straipsnis ir interviu mano ilgų svyravimų, svarstymų ir aplinkybių rezultatas." Gerai. Tikime. Be to, dabar jis net manas, kad jo redaguotos "Naujosios Romuvos" bendradarbiai — "savo kūryba ir veikla padėjo vystyti ir klestėti Tarybų Lietuvos socialistinei kultūrai". Gal būt ir tai. O kad jau visiškai jo laisva valia patikėtume, jis savo draugams, gyvenantiems užsienyje, dar pridėda:

"Noriu jiems taip pat pasakyti, kad viską, ką aš darau ir rašau, ką kalbu ir galvoju, pagimdė gilaus ištikinimo dėl gimtosios Lietuvos kelio teisingumo..."

Ačiū. Dabar, visiškai neabejodami jo "laisva valia", nuoširdžiai sveikiname laimingai sulaukusį 70 metų!

Bet mums čia pat ima atmintyje vaidintis ir kiti mūsų tautiečių laisvos valios pavyzdžiai.

Mušimo ir saugumiečių agitacijos nepalaužtas drąsusis jūrininkas Simas Kudirka, rizikuodamas susilaukti mirties sprendimo, laisva valia sovietiniame teisme reikalavo Lietuvai nepriklausomybės ir nužengė į katorgą.

Praradęs sveikatą, po 15 metų kalėjimo laisvės kovotojas ir Mordovijos lagerio kankinys Simutis savo laisvę sovietų vyriausybei laisva valia nenusilenkė savo kalintojams.

Dėl laisvo apsisprendimo tardytojų išmėsinėti ir kalėjimus nuėjo kunigai A. Šeškevičius, J. Zdebskis, P. Bubnys, prieš tai visi išdrįsę tarti savo laisvą žodį okupantui.

17,000 Lietuvos žmonių laisva valia pasirašė protesto

Atviras laiškas

Gerb. Redaktoriumi.

Rugsėjo 12 d. Keleivio Nr. 35, skyrelyje "Ką kiti rašo?", pasisakė dėl mano straipsnio: "Kur vestų McGovern laimėjimas", kuris buvo išspausdintas Laisvojoje Lietuvoje rugpjūčio 30 d. Nr. 17.

Pirmiausia, noriu nuoširdžiai padėkoti už tokį gerą vertinimą manęs, kaip spaulės bendradarbio.

Antra, noriu nesutikti su Tamstos išvedžiojimais, kad 1926 metais Lietuvoje komunistinio pavojaus nebuvo. Tam pasiskakymui sustiprinti minite prel. M. Krupavičiaus pasisakymą laikraštyje "Laisva valia", 1952 m. kovo 18 d. numeryje. Savo pasiskakyme

Tamsta sustoja su šiuo mano sakiniu: "Tik patriotų lietuvių perversmas išgelbėjo nuo tos katastrofos". Mano straipsnio sekantis sakinytis: "Nuverstieji to nenori pripažinti ir smerkia perversmininkus. Jie sako, kad jokio pavojaus nebuvo. Lietuvoje komunistų leidžiamas "Gimtas kraštas", aprašydamas prof. A. Voldemaro bylą, tarp kitko rašo, kad komunistai jau turėjo planą paimti valdžią Lietuvoje ir savo rankas ir tam jau buvo veik pasiruošę."

1926 metais pradėjau gyventi Kaune. Buvau tik vaikas ir apie joki perversmą ar jo ruošimą nieko nežinojau. Kas man iš to laiko įstrigo ir pasiliko atmintyje, Mačiau komunistų būrelį, žygiuojantį Laisvės Alėja su raudona vėliava. Brunetai garbanotais plaukais, tame būrely eidami šalia šaligatvio, reikalavo iš stovinių nusiimti kepurės. Jų žygių niekas jiems netrukė. Kitas įvykis. Lietuviai studentai rinkosi Karo Muziejaus sodely ir norėjo padėti vainiką prie "Žuvusiems už Lietuvos laisvę" paminklo.

Policijos rezervas (raitoji policija) ten mušė studentus ir trypė arkliais. Kraujuoti studentai išbėgo. Tas reikalas atsirado Lietuvos seime. Buvo kaltinama vyriausybė su pirm. M. Sleževičium. Prof. A. Voldemaras pagyrė M. Sleževičių, kad turėjo drąsos ateiti į seimo posėdį. Tas yra aprašyta knygoje "Mykolas Sleževičius".

Aš savo straipsnyje apie McGovern prisiminiau Hitlerio atėjimą į valdžią demokratiniu keliu, ir niekas tada turbūt netikėjo, kas vėliau vyko Vokietijoje ir jo veikimo pasekė kitur. Pa-

minėjau Čilės rinkimus, kur Allende ėjo su darbininkais iki rinkimų, o išrinktas eina su komunistais. Paminėjau ir Kubos Fidel Castro, kad jis amerikiečių buvo net vadinamas Kubos Jurgiu Washingtonu, o matom, kur jis nuėjo.

Dėl prel. M. Krupavičiaus, kurio pasakymu remiatės, Senatvėje Krupavičius išsiginė darbų ir įvykių, kuriuose aktyviai dalyvavo ir veikė. Savo atsiminimuose jis rašo apie 1926 metų perversmą, lyg nieko apie jo rengimą nebūtų žinojęs: "Išėjau iš seimo koridoriaus vis nežinios sloginamas. Pilnas koridorius žmonių, panašių įsiveržėlių, be jokių kariškų ženklų, bet mūsų karių spalvos ir kirpimo drabužiais ir auliniais batais. Nei vieno pažįstamo veido. Pradėdau linkti į tą pusę, kurie mano juos esant bolševikais. Nerimas ir baimė paliū."

O štai ką tuo pačiu reikalau savo atsiminimuose rašo poetas, rašytojas kanauninkas Mykolas Vaitkus:

"Besiruošiant 1926 metų gruodžio 17 dieną perversmui, pas krikščionis-demokratų atsistojo visu rimtu klausimas dėl kandidato į valstybės prezidentus. Prie ilgų galvojimų ir ieškojimų, apsišota prie buvusio pirmojo prezidento A. Smetonos kandidatūros". Toliau kan. Vaitkus rašo, kad jie nenorėjo prof. Voldemaro į ministerius pirmininkus.

"Tos intencijos vedini, su atsirubežavimu nuo Voldemaro, nutarė padaryti Smetonai pasiūlymą, kad po perversmo jis užimtų valstybės prezidento vietą..."

"Pasiūlymas ir visas reikalingas įtikinimas buvo pavestas kun. M. Krupavičiui ir A. Stulginskiui, juos palydint Vailokaičiui ir man — Vaitkui.

"Taip, kad dar gerai ankstokai prieš perversmą, visi keturi ėjom pas Smetoną daryti jam siūlymą — po perversmo užimti prezidento vietą. Einant buvo tvirtai laikomasi ir vienu antriam kalama, kad jokiū būdu neprileisti A. Voldemaro prie vadovavimo kabinetui. Priėjus prie Vytauto bažnyčios, pasakotojas su Vailokaičiu pasiliko ant Nemuno kranto.

Taip vadinamos cimbros, o kun. M. Krupavičius su Stulginskiu nuėjo pas Smetoną į butą. Mums skiriamas, Vailokaitis juos lydėjo su išėjimu nesusirū-

prieš religinę priespaudą raštą sovietų vyriausybei ir J. Tautoms, rizikuodami susilaukti represijų.

Protestuodami prieš rusų okupantą laisva valia viešai susidiegino Romas Kalanta, V. Stonis ir K. Andriuskevičius.

Taip pat visiškai laisva valia užliejo Kauno gatvės tūkstantinės demonstrantų minios, reikalaujamos Lietuvai laisvės ir apšlakstydamos savo krauju gimtosios žemės akmenis.

Šiais atvejais nei mums, nei Lietuvoje gyvenantiems tautiečiams nereikia jokių papildomų įtikinėjimų, kad čia suminėti mūsų žmonių žygiai yra tikrai atlikti ir laisva valia, ir savo noru, ir dėl gimtosios Lietuvos kelio teisingumo, tiktai gerokai kitokio, negu J. Keliuoties minimas

ti su Voldemaru. Taip M. Krupavičius su A. Stulginskiu atvykę su savo valdžios numatyto - paruoštu projektu pas Smetoną, darė jam siūlymą užimti būsimo perversmo ir nuversto prezidento postą."

Toliau Vaitkus aprašo iš Krupavičiaus ir Stulginskio pasakojimo visą derybų eigą su Smetona.

"Savo kandidatūrą atsiimu. Tikiu, kad rasite tinkamą prezidentą iš savo krikščioniško bloko žmonių, kaip esate radę ministerį pirmininką. Taip gal bus daugiau geriau."

Kadangi Krupavičius ir Stulginskis turėjo savo ministerių kabinetą numatę ir siūlę po perversmo Smetonai užimti prezidento vietą, reiškia, jie perversme ne tik dalyvavo, bet ir vadovavo jam. Ir dar 1926 m. gruodžio mėn. 20 d. krikščionių-demokratų partijos organas "Rytas" vedamajame raše: "Didysis istoriškas Lietuvos seimo posėdis".

"Seimo posėdis, suaukštas naujam prezidentui išrinkti, prasidėjo sekmadienį, gruodžio 19 d. 13 val. 30 min. Posėdį atidarė seimo pirmininkas dr. J. Staugaitis. Atidaręs posėdį, dr. J. Staugaitis perskaitė buvusio respublikos prezidento atsiųstą raštą, po to pasiskaitė ir savo paties atsiųstą raštą, po to pirmininkavimu nuo pirmininkavimo seimui. Po to renkamas seimo pirmininkas, kuriuo išrenkamas buv. respublikos prezidentas A. Stulginskis.

Toliau, posėdžiui pirmininkaujant naujam pirmininkui, vyksta valstybės prezidento rinkimai. Posėdyje dalyvavo 43 atstovai. Respublikos prezidentu išrenkamas absoliučia balsų dauguma Antanas Smetona, pirmasis Lietuvos valstybės prezidentas.

Išrinkimas į ydimas tokiomis griausmingais entuziastiškais "valio", kokių seimas dar nė vieno karto negirdėjo. (Seime tautininkai turėjo tik 3 atstovus. Reiškia, kad viska tvarkė krikščionių demokratų blokas. P.Ž.).

Naujai išrinktas prezidentas daro priesaiką, kurią priėmė Eksel. Arkivyskupas Metropolitai Skvirieckas.

Prezidento priesaikos momentas nepaprastas, iškilmingas, jaudinantis ir graudus, daugelio atstovų ir publikos akyse ašaros. Taip pat nepaprastai jaudinantis buvo momentas, tuoj po naujo Respublikos Prezidento išrinkimo, kai jį pradėjo sveikinti seimo, kariuomenės ir visuomenės atstovai. Atstovui M. Krupavičiui sveikinant naujai išrinktąjį prezidentą ir linkint jam Dievo pagalbos, stiprybės, išvėmės ir ištisus jam ranka. Ministeris pirm. prof. A. Voldemaras jų dviejų draugiškai suglaustas rankas suspaudė savąja ranka, lyg simboliškai jungdamas didįjį tautinį tėvynės darbą jį asmenyse tautininkų ir krikščionių demokratų visuomenės, lyg suburdamas tas dvi tautiškas jėgas viename pasiryžime, kad taip gražiai jau vyko ir, esam tikri, truks ir toliau didžiausiais Lietu-

Lietuva kultūros srity dar atsilieka

Vyt. Jakelaitis "Kultūros Baruose" (nr. 3, 1972) pateikė statistinių duomenų, kurie pavaizduoja dabartinės Lietuvos padėtį — kultūros atžvilgiu palyginus su vidutiniais Sovietų Sąjungos rodikliais bei Latvijos, Estijos rezultatais. Statistikos duomenys liečia padėtį 1971 m. sausio 1 d. Šiuo metu, atrodė, ji nebus žymiai pasikeitusi.

Ką tie skaičiai liudija?

Teatrai, koncertai

Teatrų, koncertų srityje, lankomumo atžvilgiu, Lietuva atsilieka. Iš viso Sovietų Sąjungoje veikia 538 teatrai, iš jų 40 operos ir baleto. Okup. Lietuvoje teatrų 1971 m. sausio 1 d. buvo 11. Latvijoje ir Estijoje po 9.

Estija pirmąja, nes 100 gyventojų teatruose teko žiūrėti apsilankymų 945. Latvijoje — 887 ir Lietuvoje — tik 402.

Estija pirmavo ir žiūrovų vietų skaičiumi: 1000 gyventojų jos teatruose žiūrovų vietų teko 4.4, Latvijoje — 2.6 ir Lietuvoje — 1.5.

Lietuva atsilieka ir Sovietų Sąjungoje buvusio teatrų lankomumo atžvilgiu — joje vidurkis buvo 440 vienam tikstančiam gyventojui.

Lietuvos reikalai geresni, pažvelgus į žiūrovų skaičius vakariniuose spektakliuose. Taigi operos - baleto teatro Vilniuje salė vidutiniškai buvo pripildyta 74.1 proc. Kauno muzikinio teatro — 66 proc., dramos teatrų — 74.3 proc. Tačiau Latvijoje dramos teatrai lankomi geriau (84 proc.). Vis dėlto, J. Miltinio vadovaujamo Panevėžio dramos teatro salė jau nuo seniau pripildoma 98.5 proc.

1971 metais visuose Lietuvos teatruose pabuvojo 1.38 mil. žiūrovų.

Vilniuje pagrausėjo Valst. filharmonijos simfoniniai koncertai. 1971 m. jie turėjo 34.2 tūkst. klausytojų. Tais metais visoje Lietuvoje tų koncertų buvo 3105.

vos gerovei ir josios laisvei."

Remiantis aukščiau paminėtu, aš labiau tikiu tuo pačiu M. Krupavičium ir kitais, kurie rengė perversmą ir buvo įvykių eigoje, o ne tais jų pasiskakymais, kada senatvėje nebeįsistatė įsistatė įvykių, o nori būti šventesniais už šventuosius. Taip pat, matydami Hitlerio, Castro, Allende ir kitų kečius, tikrai tikiu, kad Lietuvai buvo pavojus. Todėl bijausi, kad ir Amerikos gyvenimas nepasisuktų ta kryptimi.

Reikšdamas pagarbą,

P. Žickus

Red. pastaba: Kitą kartą mes sugrįšime prie šiam laisvės liečiamo reikalo.

Vis dėlto Lietuvoje trūksta koncertų salių, todėl ir šiuo atveju Lietuva atsilieka nuo savo kaimynų. Lietuvoje iš 1000 gyventojų i koncertus ateina per metus tik 250 žmonių, o Latvijoje — 560 ir Estijoje — 460, gi Rusijos Federalinėje respublikoje — net 720.

V. Jakelaitis toliau nusišundžia, kad vadinamųjų klubinių įstaigų srity (kultūros namai, rateliai) Lietuva ir vėl atsilieka nuo Latvijos ir Estijos. Lietuvoje 1971 m. sausio 1 d. buvo 1462 visų žinybų kultūros namai bei klubai (miestuose — 116).

Bibliotekos, skaitytojai, knygos

Anot V. Jakelaitis "Kult. Baruose", ir ši sritis kelia susirūpinimą. Tiesa, įsteigta 7,000 visų žinybų bibliotekų, valstybinėse bibliotekose skaito 41 proc. visų gyventojų (Sovietų Sąjungos mastu, Lietuvai, po Ukrainos, tenka antroji vieta).

Valstybinių bibliotekų viršijančių 25,000 tomų fondą, esame tik 72, o Latvijoje — 95.

Atsilieka ir knygų leidyba. Lyginant su Estija, knygų leidyba Lietuvoje atsilieka maždaug 6-7 mil. bendro tiražo knygų per metus. Bibliotekos Lietuvoje aprūpinamos blogai.

Kultūros specialistų ruošimas

Esas pagerėjęs bibliotekinių paruošimas su specialiu Nukelta į 3 pusl.

Paragink savo pažįstamus išsiųsti Keleivį. Jo kaina metams \$7.00.

RETO IDOMUMO KNYGA

GANA TO JUNGO

Paskutinis — trečiasis — dokumentuotas Kipro Bielinio atsiminimų tomas. Jis liečia mūsų nepriklausomybės 1917-1920 m. kovas ir nepriklausomos Lietuvos gyvenimo pirmuosius metus. Knyga gaunama Keleivy, Darbininke, Drauge ir pas kitus knygų platintojus. Kaina \$5.00.

KAS SKAITO RAS,
KAS SUKONOS NEPEKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEKIA.

KANADOS NAUJIENOS

Padėkos šventės savaitgalį, spalio mėn. 7 ir 8 d.

XVIII-ji Kanados Lietuvių Diena

MONTREALYJE

SEŠTADIENIS: Krepšinio rungtynės 12 val. 30 min. La Salle High School, 140 — 9th Ave., La Salle, Que.**Dailės paroda ir balius** 7 val. vak. James Lyng High School, 5440 Notre Dame St. West, Montreal.**SEKMADIENIS:** Iškilmingos pamaldos — katalikams 11 val. Šv. Kazimiero bažnyčioje, 3426 Parthenais Street ir Aušros Vartų bažnyčioje, 1465 De Seve St., Montreal; evangelikams 11 val. 30 min. Lutheran Church, 3594 Jeane Mance Street, Montreal.
Aktas ir koncertas 3 val. Plateau salėje, Lafontaine Park, Montreal.
Jaunimo pobūvis 3 val. Šv. Kazimiero parapijos salėje.**DALYVAUJA:** Toronto, Hamiltono ir Montrealio sportininkai, Montrealio dailininkai, Aušros Vartų parapijos choras, Hamiltono mergaičių choras "Aidas" ir jaunimo menininkai vienetai: Montrealio "Gintaras", Toronto "Gintaras", Delhi "Palanga", Londono "Rasa".

Išleidžiamas XVIII-sios Kanados Lietuvių Dienos leidinys ir Dienos programa.

Informacija: Kanados Lietuvių Dienos Komitetas, 1465 De Seve St., Montreal 205, Que., telefonas 766-5827, o atvykus į Montrealį, šeštadienį informacijos centras veiks Aušros Vartų parapijos salėje, telefonas 768-0037.

Lietuvių Diena — solidarumo pareiškimas ir puiki proga aplankyti montrealiečius ir susitikti visos Kanados

VALDŽIOS PARAMA
LIETUVIŲ ISTORIJAI

Kanados vyriausybė leidžia 20 leidinių seriją apie ten įsikūrusias tautines ateivių grupes. Europos išeiviai daugiausia ir prisidėjo prie Amerikos žemyno sukurto kultūrinio, jo gyvenimo lygio pakėlimo.

Prof. Romas Vaštokas, Trentono universiteto antropologijos skyriaus vedėjas, gavo iš federalinės Kanados vyriausybės \$6,500 Kanados lietuvių istoriją parašyti.

KANADOS GYVENTOJAI

1971 m. gyventojų surašymo duomenimis, Kanada turėjo 21,500,000 gyventojų.

(Atkelta iš 2-ros pusl.)

LIETUVA KULTūros
SRITY DAR ATSLIEKA

liuofų vidurinio mokslo. Tokio išsilavinimo bibliotekinių turima 25.2 proc., ir čia Lietuva jau susilygino su Latvija ir Estija, bet dar atsilieka nuo Sovietų Sąjungos vidurinio (41.2 proc.). Pasirodo, net 15.8 proc. bibliotekinių Lietuvoje neturi net bendrojo vidurinio mokslo. Be to, ypač lėtai auga bibliotekų darbuotojų su aukštu mokslo skaičius. (Lietuvoje jų esama 5.1 procento, o Gruzijoje — 20.9 procento.)

Lietuvoje, pasak Jakelaičio, visai neruošiama dainų ir šokių liaudies ansamblių vadovų, pučiamųjų orkestrų dirigentų, estrados atlikėjų ir orkestrų vadovų, muzėologų, etnografų, archeologų.

Iš jų 12,973,810 anglų kilmės, 5,793,650 prancūzų kilmės ir 2,800,850 kitokios kilmės (vokiečių — 561,085, italų — 538,360, ukrainiečių — 309,855 ir kt.).

JAUNOJI KARTA IR SLA

S. Michelsonas, rašydamas Keleivį apie paskutinįjį SLA seimą, paminėjo, kad vienas iš seimo atstovų paklauses prezidentą, kas atsitiks su SLA kapitalu, kai SLA visai sumažės narių skaičius?

Prezidentas P. Dargis atsakė, kad tą kapitalą perims mūsų jaunoji karta.

Nežinau, ar tuo atsakymu S. Michelsonas buvo patenkintas. Man ir po to atsakymo klausimas palieka neišsprendus.

Tai opus reikalas, vertas rimto dėmesio. Juk mes jau turime organizacijų, kurių narių skaičiai sumažėjus, likusieji nariai pinigų likutį pasidalina.

SLA narių skaičius kasmet mažėja, o jaunuolių mažai teįstoja. Galima prileisti, kad po kurio laiko jame beliks du trys šimtai narių ir keli milijonai dolerių kapitalo. Ar tie jaunuoliai turės teisę SLA likviduoti ir ta jo kapitalą pasidalinti? Idomu, kas sako tuo reikalu istatymai? Ar jie nedraudžia likvidacijos nariams sumažėjus ir ar nenumato apjungimo kelių panašių organizacijų?

Būtų labai malonu, kad SLA vadovybė tą reikalą paaiškintų.

LA

Už nosies ne tik jaučius vedžioja.

(E)

ATSISAUKIMAS
JAUNIMO PETICIJOS REIKALU

Antrojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso didieji įvykiai jau praeityje. Iš keturių kontinentų, iš keturiolikos valstybių suvažiavę, pasisėmę daug žinių ir užsiangažavom naujiems uždaviniams. Dabar, sugrįžę į gyvenamąsias vietas ir trumpai pailsėję, turime ryžtis užbaigti ankstyvesnius užmojus ir ruošti naujiems.

Vienas pagrindinių Jaunimo Kongreso darbų dar yra neužbaigtas. Tai Jaunimo Kongreso komiteto paskelbti JAUNIMO PETICIJA, kuriai dabar turime skirti savo dėmesį ir pastangas. Turime angažuoti ir kitus jungti į Jaunimo peticijos parašų rinkimo darbą.

Jaunimo peticija siekiame atkreipti pasaulio, o ypač Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus, Kurto Waldheimo dėmesį į nesibaigiančias sovietų vykdomas represijas pavergtoje Lietuvoje. Mus skatina mūsų brolių ir seserų atviras pasipriešinimas, jų laisvės šauksmas, kuris įpareigoja dėti visas pastangas jungtis kovon už žmogaus ir tautos teises pavergtoje Lietuvoje!

Todėl, atsikvėpę nuo didžiųjų praeitos vasaros darbų, iš naujo pasiryždami skelbiame Jaunimo peticijos parašų rinkimo vą! Kreipiame į visus laisvajame pasaulyje gyvenančius lietuvius, o ypač į jaunimą, kviesdami jungtis į šį darbą.

Parašus turime rinkti visur, ypač kitataučių tarpe: darbovietėse, mokyklose ir universitetuose, prie bažnyčių ir parduotuvių, parengimuose, gatvėse ir kitur.

Jaunimo peticijos komisija, atlikdama parašų rinkimo koordinacinį darbą, palaiko ryšius su visais Jaunimo metų komitetais ir Jaunimo kongreso ryšininkais. Raginame kreiptis į vietinius JK-šo talkininkus, kur bus teikiama informacija ir dalinami bei surenkami peticijos lapai. Arba kreiptis į Jaunimo peticijos komisiją adresu: 2100 S. 49 Court, Cicero, Ill. 60650.

Visi raginami jungtis į parašų rinkimo darbą. Ryžkimės surinkti 500,000 parašų. Savo parašų ir parašų rinkimo protestuokime prieš Lietuvos pavergimą ir lietuvių tautos naikinoją!

Jaunimo darbas ir širdis — lietuvių tautos ateitis!

Antanas Kizlauskas,

Jaunimo peticijos komisijos pirmininkas

Lietuvių diena gerai pasisekė

Lietuvių B-nės Bostono apygardos Pirmoji Lietuvių Diena rugsejo 10 d. Maironio Parke Worcesterio gražiai praėjo. Ji buvo daug garsinta. Keleivyje parengimų kalendoriuje daugiau nei pusę metų kartota ir J. Sandomos dėka nemaža straipsnelių Keleivyje išspausdinta. Drauge ir Darbininke P. Žickus gražių ir raginančių žodžių nepagailėjo, o P. Viščinis ir St. Minkus radijo bangomis per lietuviškas valandėles Lietuvių Dienos programą kartojo ir ragino visus gausiai dalyvauti. Worcesterio bendruomenininkai, apylinkės pirm. VI. Židžiūno vadovaujami, Lietuvių Dieną ne tik spaudoje ir atsisaukimais garsino, bet dar ją į Worcesterio miesto 250 metų sukakties minėjimo programą įrikiavo, ir Lietuvių Diena amerikiečių spaudoje ir radijo bangomis buvo garsinama. Brocktono seselių piknikė 500 lapelių išdalinta, ir 300 raginančių lapelių buvo išsiuntinėta paskiriems asmenims, prašant Lietuvių Dieną paremti finansais.

Lietuvių Dieną buvo daug melstasi. Keturiuose lietuvių parapijose bažnyčiose (So. Bostono, Brocktono ir dviejose Worcesterio) 10 val. ryto buvo pamaldos už žuvusių kovose dėl Lietuvos laisvės didvyrių ir mirusių bendruomenininkų ir klebonų dėka buvo pasakyti Lietuvių Dienai pritaikyti pamokslai.

Lietuvių Dienos išvakarėse oras buvo audringas ir grasinantis, bet į rytą apsimramino, ir buvo graži ir saulėta diena. Vėjas po naktinio siautėjimo iš ryto dar blaškėsi ir lankstė medžių šakas, bet vėliau ir jis apmėjo ir nebebuvo įkyrus.

Jau prieš 12 valandą pradėjo rinktis programos dalyviai ir svečiai, ir Maironio Parke aikštė prisipildė masiniu, o kas vėliau atvyko, jau sustoję gretimose gatvėse ir Stop & Shop aikštėje. Maironio Parke niekad nėra buvę tiek daug svečių, pasakė pirm. K. Adomavičius. Pirmą valandą prasidėjo pietūs. Virtuvės darbininkės turėjo daug darbo. Mėsa, dešros su kopūstais ir kiti valgiai buvo greitai sudoroti, ir reikėjo katilus su naujomis gėrybėmis į darbą įkinkyti.

Kiemė buvo įruoštas knygų pardavimo kioskas, ir prie knygoms apkrautų stalių sėdėjo Lietuvių Enciklo-

pedijos leidėjas J. Kapočius ir A. Lileikis. Greta jų buvo loterijai dovanomis apkrautas stalas, tarp jų ir J. Kapočiaus dovana — V. Krėvės raštų 6 tomai.

Aikštėje ir patalpose skardeno garsintuvai, pranešėjai R. Jokubauskas ir A. Glodas nuolat informavo publiką apie programą ir sporto varžybų eigą. Jie buvo geri ir labai naudingi. Pranešėjų stalą puošė 3 labai gražios statulėlės, — tai sporto varžybų laimėtojų dovanos. Taip pat buvo dalinama Pirmosios Lietuvių Dienos programa, kurios viršelį puošė Bostono Lietuvių Tautinių Šokių sambūrio vyresniųjų grupė.

Programa prasidėjo 1:30 val. VI. Židžiūnas pasveikino susirinkusius ir pakvietė apygardos pirmininką A. Skudžinską atidaryti Pirmąją Lietuvių Dieną.

Po atidarymo kalbos naujoje gražiai įrengtoje aikštėje prasidėjo krepšinio rungtynės tarp lietuvių ir latvių krepšinio komandų. Lietuviams vadovavo Algimantas Skabeikis, o latviams Reinis Galins. Žaidimas buvo gyvas ir kietas, buvo ir gražių ir jaudinančių momentų. Pirmą puslaikį laimėjo lietuviai, antrą latviai.

ir trečią, lemiantį, — laimėjo lietuviai. Galutinis rezultatas 42:41 lietuvių naudai.

Po rungtynių Brocktono parapijos choras, vadovaujamas komp. Juliusa Gaidečiu, padainavo keletą dainelių. Choras dainavo lauke pakilioj vietoj prie tinklinio aikštelės. Gal būt, pirmą

kartą lietuviškos dainos aidėjo Maironio Parke ir jo apylinkėse. Po dainų ir krepšinio aikštę įvygiavo 50 maršpalvių jaunuolių būrys. Tai nenulstančios veikėjos Onos Ivaškienės tautinių šokių sambūris ir kartu Worcesterioje naujai Laimos Pauliukonytės suorganizuota šokių grupė. Buvo malonu žiūrėti į gražiai tautiniais rūbais pasipuošusius ir lengvai ir ritmingai šokančius lietuvišką jaunimą.

Pertraukos metu vyko dovanų traukimas. Kiekvienas tikėjosi ką nors laimėti, bet ne visus laimė aplankė.

Po pertraukos prasidėjo vyrų tinklinio varžybos tarp lietuvių ir latvių komandų. Kova buvo kietą ir smūgiai stiprūs, o pergalę svyruojanti. Lietuviams vadovavo Vytautas Eikinas, o latviams — Laks Freimanis. Pirmą puslaikį laimėjo lietuviai 15:7, antrą latviai 15:7 ir trečią lietuviai 15:13, rezultatas — 2-ju kamuolių persvara lietuvių naudai.

Moterų tinklinio varžybose tarp lietuvių ir latvių mergaičių pradžioje dažnai po kirčio kamuolių kažkaip nusisukdavo į priešingą pusę. Vėliau varžybos pagyvėjo, ir kamuolių daugiau klausė žaidėjų. Pirmą puslaikį laimėjo latviai, antrą lietuvaitės ir trečią vėl

latvaitės, ir pergalės vainikas atiteko latvaitėms.

Krepšinio laimėtojų dovaną (statulą) paaukojo Brocktono Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, tinklinio vyrų laimėtojų dovaną aukojė So. Bostono Lietuvių Piliečių d-ja ir tinklinio moterų laimėtojų — LB Bostono apylinkė. Dovanų įteikti buvo pakviesti tų organizacijų atstovai — P. Viščinis, S. Drevinskas ir A. Matjoška.

Pinigais Lietuvių Dieną parėmė šie asmenys ir jiems priklauso didelė padėka:

Balys Sruoga

IŠEIS KNYGA APIE BALĮ SRUOGĄ

Jau atiduota spausdauvei knyga, kurioje apie 100 autorių rašo apie poetą ir dramaturgą Balį Sruogą. Ta knyga bus apie 500 puslapių. Jos išleidimu rūpinasi dr. Vanda Sruogienė.

Prof. Balys Sruoga gimęs 1896 m. vasario 2 d., mirė 1947 m. spalio 16 d. Taigi mirė vos 51 metų amžiaus, turėjęs būti pačiame pagume.

Dėl jo ankstyvos mirties kalti rudieji ir raudonieji okupantai. Naciai jį 1943 m. pavasarį įgėrė į Stutthofo koncentracijos stovyklą. Iš ten jis išlaisvino, kai vokiečių kariuomenė turėjo

pasitraukti į Vakarų. Jis pats, atsilikęs nuo varomų kalinių kolonos, jau nebeturėjo jėgų į Vakarų pasitraukti ir, rusų kariuomenės surastas, buvo grąžintas į Vilnių.

Bet ramybės nerado ir čia. Jo šeima buvo pasitraukusi į Vakarų Vokietiją. Lietuvoje komunistinis režimas reikalavo, kad kurtų pagal partijos liniją. Dėl to Balys Sruoga daug kentėjo, ir tokios moralinės sąlygos paskubino ir jo mirtį.

Didesnės JAV lietuvių kolonijos turėtų kiek pajėgdami mirties 25 metų sukaktį, mos atžymėti Balio Sruogos

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (sulankstomas) ir už \$3.50 (sieninis).

VYRAI IR MOTERYS,
KURIE KALBATE
LIETUVISKAI!NAUJA PROGA DIRBTI
NEKILNOJAMO TURTO
TARPININKAVIMO
SRITYJE

Mūsų organizacijoje sėkmingai dirba nevienu, mokantis kurį nors kitą kalbą. Ju metinės pajamos yra \$15,000 — \$35,000.

Mūsų pardavimo operacijos yra tarptautinės, turime daugiau nei 120 ofisų įvairiose kraštuose. Būtinai žinoti, pardavimo pagrindus ir laisvai kalbėti lietuviškai. Be to, jums reikės dažnai keliauti. Visa kita išmoksite, susipažinę su mūsų darbo metodais.

Mes esame vieša bendrovė, turime 64 metų patirtį ir milijonus investavę mūsų programai vykdyti. Mes galime pasiūlyti puikių progų rimtai galvojančioms vyrams ir moterims, kurie mėgsta dirbti ir sugraba bendrauti su žmonėmis.

Ju yra mūsų centrinėje būstinėje Newton, Cape Code ir New Hampshire. Informacijai rašykite ar telefonokite:

LEONARD CORVIN, Vice-President

A & R ASSOCIATES, Inc.
Newton Corner, Mass.
02158
Tel.: (617) 969-3200

garbės rėmėjai — J. Bakšys, L. Baranauskienė, A. Barulis, R. Bielkevičius, H. Čepas, O. Ivaškienė, J. Januškevičius, kun. A. Micūnas, J. Mikalauskas, B. Pauliulis, J. Rasvas, G. Stapulionienė, A. Skudžinskas, P. Viščinis, J. Rentelis ir M. Subatis;

rėmėjai — K. Adomavičius, A. Andriulionis, A. Andriusienė, K. Bačanskas, A. Baika, S. Baltušis, J. Baškauskas, S. Eiva, V. Endriūnas, P. Jančiauskas, S. Kazlauskas, A. Keturakis, Č. Kiliulis, B. Kriščiukaitienė, J. Kuodis, B. Meizienė, E. Pauliukonienė, P. Plikšnyš, P. Vaičaitis, T. Vasiliauskienė ir O. Vilėniskienė.

A.S.

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina metams \$7.00.

Iš okupuotos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Iškilmingai sutiko

Dvidešimtojoje Olimpiadoje Bavarijos sostinėje Miunchene iš Lietuvos dalyvavo 8 sportininkai. Rugsėjo 12 d. jie grįžo į Vilnių. Aerodrome juos pasitiko aukšti valdžios ir miesto pareigūnai, sveikino ir linkėjo "toliau siekti aukšto meistriskumo, sėkmingai ginti tarybinės Tėvynės garbę pačiose atsakingiausiose tarptautinėse varžybose".

"Pirmą kartą Lietuvos sporto istorijoje net du Nemuno krašto olimpiečiai iškovojo aukso medalius. Tai TSRS krepšinio rinktinės kapitonas M. Paulauskas ir irklotojas V. Česiūnas, kartu su dušambiečiu J. Lobanovu nugalėjęs dviejų kanonų plaukimo N. Sabaitę, pasiekusi 800 metrų bėgime šalies rekordą. — rašo Tiesa rugsėjo 13 d.

Paminklas tarybinei armijai

Kryžkalnį (plentų šiaurinėje Tauragės ir Kauno-Klaipėda sankryžoje) pastatytas paminklas tarybinei armijai. Pasak Literatūros Menas žurnalą, "tai lietuvių tautos dėkingumo kariams išvadotojams simbolis, mūsų menininkų sukurtas iš bronzos, granito ir stiklo".

Paminklo kompleksas užima net kelis hektarus ploto. Skulptoriaus Broniaus Vyšniausko sukurta jaunos moters 8 metrų figūrė skulptūra stovi ant aukšto pjedestalo. Ji granitiniiais laiptais jungiasi su žemiau esančia iškilmų aikšteje susimastymo vieta. Čia granito sienoj iškalti keturi bareljefai — pėstininko, jūreivio, lakūno ir partizanės. Paminkle yra ir mauzoliejus su dail. Kazimiero Morkūno vitražais.

Skulptūra, susimastymo vieta su bareljefais, mauzoliejus su vitražais, granitiniai laiptai ir kiti paminklo elementai bei reljefas sudaro Kryžkalnio monumento ansamblį, kurio architektūrinio sprendimo autorius yra arch. Vytautas Gabriūnas.

Tai dar viena lietuvių menininkų talentu pastatyta svetimiems dievams šventykla...

Koncertai Palangos vasarvietėje

Pastaciūs naują koncertų salę, šią vasarą koncertų čia buvo pakankamai ir aukšto lygio. Juos pradėjo valstybinės filharmonijos simfoninis orkestras, kuriam dirigavo J. Domarkas. Tuose koncertuose dalyvavo ir solistai Virgilijus Noreika, Vacys Daumoras ir keli iš kitų atvykę. Tokių koncertų buvo 9.

Penki koncertai buvo Maskvos simfoninio orkestro, kuriam dirigavo K. Kondrašinai.

Valstybinis pučiamųjų instrumentų orkestras surengė 7 pramoginės muzikos kon-

certus, kuriuose dalyvavo ir solistai dainininkai bei šokėjai.

Dalis tų koncertų buvo Klaipėdoje, Nidoje ir Kretingoje.

Palangoje Gintaro muziejaus (buv. Tiškevičiaus rūmų) terasoje klasikinės muzikos koncertų ciklą "Nakties serenados" atliko kamerinis orkestras, kuriam diriguoja Saulius Sondeckis.

Nelaimės dėl alkoholio

Lietuvoje 1971 metais, pagal suvestą statistiką, eismo nelaimėse žuvo 761 žmogus. Iš viso buvo 4799 eismo nelaimingi įvykiai ir 4428 žmonės buvo sužaloti.

Nustatyta, kad 1640 avarijų kaltininkai buvo vairuotojai. Be to, pasirodė, kad net 1065 vairuotojai įvykdė sunkius eismo nusiaktumus dėl alkoholio įtakos.

Kasmet 13-15 tūkstančių girtų vairuotojų patenka į eismo prižiūrėtojų rankas. Pernai žymiai padaugėjo auto nelaimių skaičius dėl girtų vairuotojų kaltės kolchozuose. Be to, padidėjo nelaimės ir dėl traktorininkų kaltės. Paaikškėjo, kad beveik 90 proc. traktorininkų buvo girti...

Tai padėtis, apie kurią Vilniaus vidaus reikalų ministerijos autoinspekcijos viršininkas V. Vaitašius kalbėjo, jog su ja taikstyti negalima ir ji kelia rimtą nerimą. Tokių nusikundimų buvo ir prieš kelerius metus, skirtumas tik tas, kad jų dabar jau žymiai daugiau.

Kaunietis kompozitorius Benjaminas Gorbulskis yra laikomas vienu produktyviausių lengvosios muzikos kompozitorių šių dienų Lietuvoje. Tik pernai jis sukūrė 37 dainas. Jau 15 metų jis bendrauja su poetu Vytautu Blože. Tai vadinama kūrybinė draugystė.

TEVYNĖS MYLĖTOJŲ SEIMAS

Malonūs tėvynainiai, Mums didelė garbė nuširdžiai jus kviešti į Tėvynės Mylėtojų dr. jos seimą, suaukiamą š. m. lapkričio 12 d. 2 val. popiet Sandaros salėje. 840 W. 33rd St., Chicagoje.

Tėvynės Mylėtojų D. jos Valdyba

KATALIKŲ PAMALDOS UŽ ŽYDUS

Nashua, N.H., lietuvių parapijos bažnyčioje, kurioje klebonauja kun. J. Bucevičius, rugsėjo 20 d. buvo atliktos mišios už Olimpiadoje žuvusius Izraelio sportininkus.

Mišias užpiko Ralph Duccette.

Lietuvių katalikų bažnyčioje tai gal bus pirmosios mišios už žydų vėles

Liaudies priešas—Stalinas

1879 m. gruodžio 21 d. — 1953 m. kovo 5 d.

(Tęsinys)

Karui prasidėjus, kaip tvirtina Chruščiovas, Stalinas buvo kaip beprotis, pasimetęs ir išsigandęs, tarsi riterio užhipnouzuotas urtus. Kurį laiką jis visai nesikisio į karą vedimą, tvirtindamas, kad viskas esą prarasta, bet pamažu, Anglijos ir Amerikos padrasintas, vėl atgavo pusiusvyrą. Jis galvojo, kad Anglija norės jam atkerstyti ir paliks jį vieną Hitlerį, nes jautėsi tu užsipeinęs. Didžiausiam nusėtimui taip neatsitiko.

Stalinui daug padėjo ir Hitlerio pagrindinės klaidos. Napoleonas žygio į Rusiją metu nepasikebė baudžios panaikinimo, civilinio karo metu Rusijos generolai nedrįso skeibti žemės reformos ir laisvo tautų apsisprendimo sūkių, vis dar kovodami už vienintelę neaukštomą matušką Rusiją, o Hitleris, blogai Rozenbergo patartas, nepaskebė kochojų panaikinimo, nes planavo juos atiduoti kaip dvarus užstarnavusiems naciams. Nacių pasaukžiūra neleido panaudoti demokratinių sūkių: religijos laisvės, tautų išlaisvinimo ir savivaldos Rusijai. Taip pat Hitleris laikė slavus menkaverčiais gyviais, marino odau karo belaisvius ir tuo privertė juos desperatiškai priešintis.

Tuo tarpu Stalinas atgaivina seną panslavizmo idėją, suorganizuodamas "Panslavizmo komitetą" su gen. Gonorovu ir sekretoriais Mochalevu bei Nazarovu. Be to, Hitlerio žygis buvo paruoštas paskubomis, pykčio prieuolyje, neaprupinant kariuomenės šiltais rubais, nepriekaitant žiemos sąlygom transporto, kas, pav., su "snowmobiles" Rusijos žiemą galėjo paversti patogesne puolimui kaip vasara, nors žygiui ir Vakarų ir Lenkiją buvo ilgai rūpestingai rengtasi. Nestebėtina, kad gen. štabo viršininkas Franzas Halderis pasipriešino tam Hitlerio žygiui ir buvo nusalintas, o vėliau pateko į koncentracijos stovyklą.

Antra vertus, Stalinas padarė svarbių laukinių nuolaidų. Jis pradėjo garbinti tautinius karo didvyrius, keti švento tautinio karo praeities pasiaukojimus, leido atidaryti cerkves, uždarė bedievių laikraštį "Bezbožnik", o to laikraščio redaktorius ir bedievių organizacijos pirmininkas Jaroslavas perejo dirbti karo propagandai, ėmė šaukti, kad naciai nori išnaikinti pravoslavy religiją... Pašnabždom čekistai paleido gaudus, kad po karo bus panaikinti kolchozai ir bus pravesta žemės reforma, taip pat būsią laisvi rinkimai...

Tiems, kurie susiprato netikėti tiems lėkštiesiems meilams, buvo pasiūlyta kitokių malonių, ypač karškesiems buvo palengvintois sąlygos stoti į komunistų partiją, kas užtikrino jų ateities karjerą, ir partijos narių skaičius padidėjo dvigubai. Pasizymėjusius kovose, ypač politrukus, skubino apkarstyti medaliais, pakelti jiems laipsnius, išgarbinti juos spaudoje, per radiją ir kinus. Priešingai, tie, kurie pasidavė nelaisvėn, buvo palaikyti krašto išdavikais ir jiems pagrasinta po karo sunkiomis bausmėmis, o jų šeimos, ypač nelaisvėn patekusių generolų ir karininkų, buvo tremiamos Sibiran.

Pirmomis karo dienomis Stalinas sušaudė kelis vakarų fronto generolus — D. Pavlovą, V. Klimovskį, N. Kličiną, G. Oboriną, — o žuvę kovose generolai — V. Kačalovas, Kirilovas, Ponedelinai — apšaukti krašto išdavikais, ir visos jų šeimos išstremtos, nors tikrasis nepasisekimų kaltininkas buvo pats Stalinas.

Anglai ir amerikiečiai skubėjo gelbėti bėdon patekusį "pasaulio genijų". Harry Hopkins pats rašo, kad jis prižadėjo Stalinui lektuvų, tankų, sunkvežimių, ginklų, rūbų, maisto ir kt., nes Stalino armija, anot Chruščiovo, buvo karui blogiau paruošta, kaip caro armija, nors dvidešimties metų laikotarpyje bolševikai laikė visą kraštą ubagiskose sąlygose, kad tik galėtų apsiginkluoti prieš kapitalistus... Praktiškai Stalinas paklausė Hopkingsą: "Ko jūs norite už tai?". Hopkinsas išdidžiai atsakė: "Nieko." Toks atsakymas Stalinui tik padidino įtarimą, kad čia slepiasi kažkokia didelė apgavystė...

Amerikiečių santykiuose su Sovietų Sąjunga pagrindinį vaidmenį suvaidino JAV žvalgybos paruoštas memorandumas apie pokarinę Europos santvarką, kuriame buvo nurodyta, kad Anglija bus per daug nusilpusi, netekusi kolonijų ir jėgų, o Sovietų Sąjunga bus energinga, veržli, dominuos Europą, todėl reikės su Stalinu būti išimtinai draugiškiems ir stengtis visus klausimus spręsti galimu kompromisu ar net nuolaidomis, ypač atsižvelgiant į tai, kad amerikiečių kariuomenė neturi intereso pasilikti Europoje. Tas memorandumas buvo vadovas aukštiesiems karininkams ir politikams. Jis paaikšina daugelį stebėtinai nesuprantamų įvykių. Apie tai pasakoja gen. maj. Kenneth Strong knygoje "Intelligence at The Top", psl. 298, pasikalbėjime su gen. Bedell Smith.

Kitas generolas, specialus prez. F. D. Rooseveltto pasiuntinys Kinijai, o kartais ir pas Staliną gen. maj. Patrick J. Hurley, anot Harry Trumano, tvirtino, jog "Stalinas laikosi duoto žodžio". Stalinas tą generolą taip pat apšvietė, kad Kinijos komunistai nesą tikri komunistai, o Molotovas dar papildė, kad Kinijos komunistai tesą agrariniai reformistai, ir iš to generolas padarė išvadą: "...kiniečiai komunistai faktiškai nėra komunistai, jie siekia demokratinių principų". Tiesiog komiska, kada prez.

Trumano knygoje "Years of Trial and Hope", II tomo psl. 399, taip rašoma apie kiniečius komunistus: "Gen. G. Marshallas prisiminė keletą susitikimų su Mao Tse-tungu ir su Chou En-lai savo misijos Kinijoje metu. Jis pasakė, kad vieną kartą Chou pietų metu pareiškė Marshallienei pabrėždamas, jog nėra jokios abejonės, kad jie esą marksistiniai komunistai ir kad jis nepatenkintas asmenimis, kurie juos vadina agrariniais reformistais". Vadinasi, "diplomatas" Hurley netiki, ką jam sako patys kiniečiai komunistai, o tiki Stalino-Molotovo apgaulingomis pasakomis...

(Bus daugiau)

BELAISVIŲ TAUTŲ BALSAS

Pavergtųjų Europos Tautų Seimo posėdis įvyko New Yorke rugsėjo 19 d. Tai yra, tą pačią dieną, kaip ir Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rudens sesijos pirmas posėdis.

Vienas iš pagrindinių darbotvarkėje įrašytų klausimų buvo V. Sidzikausko, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininko, pranešimas: "Paskutiniai įvykiai okupuotoje Lietuvoje".

Prelegentas priminė klausytojams, kad nuo pirmosios dienos, kai sovietai okupavo Lietuvą (1940.VI.15), prasidėjo pasyvūs ir aktyvūs lietuvių pasipriešinimas okupantui. 1944-1952 m. atkakliose kovose su Raudonąja armija ir sovietų saugumo ginkluotomis pajėgomis žuvo per 50.000 Lietuvos partizanų.

Pasipriešinimas tęsėsi ir vėliau visose gyvenimo srityse, o ypač pasireiškė 1970-1972 metais: kun. Antano Šeškevičiaus, kun. Juozo Zdebskio, kun. Prospero Bubnio veikla ir jų teismai. 17.054 pasirašytas memorandumas Kremlui ir Jungtiniams Tautoms, bėgimas iš sovietinės sprespaudos Simo Kudirkos, Vytauto ir Gražinos Simokačių ir kitų.

Protesto ženklai susidėginimas Romo Kalantos, V. Stonio ir K. Andriuskevičiaus, demonstracijos Vilniuje ir Kaune su daugybe areštų.

Visi reikalavo laisvės sau, religijai, Lietuvai. Išklausęs prelegento pranešimo PET Seimas nutarė:

1. Raginti Antrojo pasaulinio karo sąjungininkus, Vakarų valstybes, kad verstų Sovietų Sąjungą gerbti Lietuvos valstybės, vienos iš pirmųjų karo aukų, suverenumą ir nepriklausomybę bei reikalautų, kad Sovietų Sąjunga atitrauktų savo ginkluotąsias pajėgas iš administracinį aparatą iš šios valstybės teritorijos.

2. Apeliuoti į Jungtinių Tautų Generalinę Asamblėją, kad ji pavestų šios pasaulio organizacijos organams ištirti visus Sovietų Sąjungos ir jos patikėtinių nusikaltimus prieš JT chartos ir Visuotinės deklaracijos dėl Žmogaus teisių nuostatus, kaip išvardinta raporte.

(E)

STAMFORD, N.Y.

Knygų apie Lietuvą paroda

Miesto bibliotekoje birželio mėnesio dvi savaites buvo knygų apie Lietuvą anglų kalba paroda, pajavairinta audiniai ir gintaro dirbiniai.

Parodą surengė ir globojo J. Valiusaitienė ir A. Vaituzienė

ATSILIEPIMAI APIE SPAUDOS DIENAS

Lietuvių žurnalistų sągosa valdyba rugsėjo 16-17 dienomis Adamkų Tabor Farmoje surengė lietuvių spaudos ir radijo darbuotojų suvažiavimą. Keleivis dėl didelio atstumo ir laiko stokos ten savo atstovo neturėjo, todėl savo akimis nematė ir ausimis negirdėjo, kas ir kaip ten vyko. Taigi tenka kitais pasikliauti.

Kol kas apie tą suvažiavimą teskaitėme Draugo ir Naujienų atsiliepimus.

Drauge rugsėjo 19 d. vienas iš redaktorių rašo, kad suvažiavime dalyvavo apie 100 asmenų iš įvairių vietovių, bet daugiausia iš Chicago. "Redaktorių atsiuntė, atrodo, mažas skaičius mūsų laikraščių. Kiti mūsų laikraščiai buvo korespondentų atstovaujami arba visiškai neprišuntė savo atstovų".

"Kalbėta apie išeivių lietuvių apsilankymus Lietuvoje, apie lietuvių susiskaldymą ir vienybę, išskeltos mūsų jaunimo ir lietuvių išlaikymo problemos. Pasakyta karčių žodžių vadovaujančioms centrinėms organizacijoms, diskutuoti II PLJK reikalai. Tačiau aktualių lietuvių išeivių spaudos problemų, kaip tai jos tolimesnio išlaikymo galimybes, o taip pat spaudos etikos, moralės, objektyvumo klausimai nebuvo paliesti, nors jie rengėjų programoje ir buvo įrašyti".

"Tačiau reikia pasakyti tiesą, kad spaudos dienų rengėjai dėl kažkokių priežasčių nesuprato spaudos konferencijos esmės ir prasmės, neįsigilino į jos ruošimo būdą. Buvo daug ginčytasi įvairiais klausimais, o neišsiaiškinta tai, kas turėjo būti išsiaiškinta".

Bet mišiose suvažiavimo dalyviams "susirinkusieji gražiai giedojo".

Naujienos rugsėjo 19 d. parašė net ilgą straipsnį — Tuščia spaudos konferencija. Daug pylos duodama suvažiavimo organizatoriams. Konferencija, girdi, būtų galėjusi būti naudinga, jei būtų organizatoriai būtų tinkamai tą konferenciją suorganizavę. Girdi, "konferencijos organizatoriai ne pasitvarkė nenorėjo, bet pamokytų".

Geri žodynai

Anglų - lietuvių kalbų žodynas, V. Baravyko, 590 psl. apie 30.000 žodžių, kainą \$6.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karsavinaitė ir Šlapoberskis, apie 27.000 žodžių, 511 psl., kainą — \$5.00.

Lietuviškai anglų kalbų žodynas, Viliaus Peteraičio, 11 laida, daugiau kaip 30.000 žodžių, 586 psl., kainą \$1.00.

ROMANAI

Pranas Naujokaitis, PAKSISĖJAU ZALIA RŪTA, 232 psl., kainą \$4.00.

Jurgis Gliuda, BRĖKŠMĖS NAŠTA, 384 psl., kainą \$6.00.

Vacys Kavaliūnas, AIDAI IR SESELIAI, premijuotas romanas, 234 psl., kainą \$5.

Birutė Kemežaitė, SUDIEV! AŠ IŠEINU..., 294 psl., kainą \$4.50.

Pragaro vyresnysis, premijuotas romanas, parašė Vytautas Volertas, 273 psl., kainą \$5.00.

Rezistencija, romanas, parašė R. Spalis, 429 psl., kietais viršeliais, kainą — \$6.00.

Alpis, romanas, autorius Kazys Karpis, 227 psl., kainą \$5.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNUS, romanas iš suvalkiečių ūkininkų suklinto 1935 m., I tomas, 280 psl., kainą \$3.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNUS, II tomas, 428 psl., kainą \$4.00.

Jurgis Gliuda, LIEPSNOS IR APMAUDO AŠOČIAI, premijuotas romanas, 304 psl., kainą \$4.00.

Birutė Pūkelevičiūtė, RUGSĖJO SEŠTADIENIS, premijuotas romanas, 237 psl., kainą \$5.00.

Kazys Plačėnis, PULKIM ANT KELIŲ..., romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo, I tomas 200 ps., kainą \$2.00 II tomas 160 ps., kainą \$2.00

Anatolijus Kairys, IŠTIKIMOJI ŽOLĖ, 254 psl. romanas, kainą \$5.00.

Leotr. Tarulis, VILNIAUS RŪEAS, 495 psl., kainą minkestais viršeliais \$3.15, kietais viršeliais \$3.75.

Nemunas teka per Atlantą, Vytauto Alanto 5 novelės, 263 psl., kainą minkestais viršeliais \$3.00, kietais \$3.50

Agonija, romanas, antra laida, parašė J. Gliuda, 406 psl., kainą \$5.00.

Juozas Svaistas, ŽIOBRIAI PLAUKIA, romanas iš knygnėsio kun. M. Sidaravičiaus gyvenimo, 233 psl., kainą \$2.50.

Vacys Kavaliūnas, KALNŲ GIESMĖ, premijuotas romanas, 201 psl., kainą \$2.50.

Aloyzas Baronas, VIENIŠI MEDŽIAI, 117 psl., kainą \$1.50.

Vytautas Volertas, UPE TEKA VINGIAIS, romanas 332 psl., kainą \$3.50.

Alė Rūta, KELIAS Į KAIRĖ, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kainą \$3.00.

Vytautas Volertas, GYVENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kainą \$2.50

D. Nendrė, AIDAS TARP DANGORAIZIŲ, romanas, 365 psl., kainą \$5.

Aitvarai ir giria, Jurgio Gliudos romanas iš partizanų veiklos, 254 psl., kainą \$4.50.

Aloyzas Baronas, PAVASARIO LIETUS, 261 psl., kainą minkestais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

Vėjas lekia lyguma, romanas, parašė Aloyzas Baronas, kainą \$4.00.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Žinai, Maiki, atėjau pas tave pasiginčyti apie politiką.

— O koks reikalas mudviem, tėve, ginčytis apie politiką, kai nei vienas iš mūsų nekandiduoja į prezidentus?

— Ale galim pasikalbėti apie tuos, Maiki, kurie runija į Vašingtono viršūnes visom keturiom. Man norisi žinoti, katras jų tose lenktynėse suklups — McGovern, ar Niksonas?

— Nixono šansai pastaruoju metu žymiai pagerėjo, tėve; bet jeigu jis bus išrinktas, tai kreditas bus ne jam, o jo vyriausiam patarėjui Kissingeriui.

— Kodėl?

— Todėl, tėve, kad dėl jo politikos Amerikos visuomenė buvo prieš jį nepalankiai nusistatčiusi. Tą aiškiai parodė protesto demonstracijos dėl Vietnamo karo pletimo ir dėl žiaurios tų demonstracijų tramdymo, dėl studentų šaudymo, dėl masinių areštų. Laimėti rinkimus tokioje atmosferoje ponui Nixonui nebuvo vilties. Net atžagareiviškas Darbo Federacijos vadovas Meany buvo pasisakęs prieš jį. Bet dabar jis persivertė ragožium ir atsistojo už Nixoną. Be abejo, jį paseks ir kiti unijistai. Ir aplamai visuomenės nusistatymas pastaruoju laiku palinko Nixono pusėn.

— Šitokią permainą, tėve, sumanipuliavo vyriausias prezidento patarėjas, apskurusiis žydiškos kilmės Kissingeris.

— Nesuprantu, Maiki, kokiu būdu jis galėtų tokį stebuklą padaryti?

— Jis padarė tai savo apskurumu. Matydamas, kad prezidento prestižas namie labai nusmuko, jis numatė, kad reikia keisti gaires —

išvesti prezidentą iš namies politikos ir pasaulinė arena. Tegul jis pasirodo Pekine, Maskvoje, tegu paspaudžia rankas su komunistų vadais, tegul išgeria su jais šampano ir pasitaria apie geresnius santykius, apie pasaulinę taiką ir gerovę. Niekas netikėjo, kad Amerikos prezidentas galėtų tai padaryti, kad jis surastų kelia į priešų stovyklą ir žmoniškai su jais pasitartų. Stebėjosi tuo Amerika, ir stebėjosi pasaulis. Namie politika buvo pamiršta — pamirštos demonstracijos, pamirštas studentų šaudymas ir pamiršta, kad kalėjimuose tebesėdi politiniai kaliniai. Aš tie tai jau niekas ir nekaltai, bet kalbama apie didvyrį Nixoną. Kalbama, kad, aciu jam, Amerika jau parėmė Rusijai kviečių už milijonus dolerių ir būsimą padaryta prekybos sutartis ilgiems metams. Rusija pirkianti Amerikoje mašinas, o Amerika gaus iš Rusijos įvairių žaliavų savo pramonėi. Džiaugsis Amerikos fermeriai, kad Rusija perka jų kviečius; džiaugsis darbininkai, kad turės darbo, ir kapitalistams bus linksma, kad turės daugiau pelno. Todėl visi kalba ir spauda rašo, kad rinkimus Nixonas laimės švilpdamas.

— Jeigu taip, Maiki, tai aš balsuosiu už jį. Balsuosiu ir tu už jį.

— Ne, tėve, aš balsuosiu už McGoverną.

— Kodėl?

— Jis man geriau patinka.

— O kodėl nepatinka Nixonas? Ar nosis perilga?

— Aš bijau, tėve, kad, laimėjęs rinkimus, Nixonas galėtų įsivaizduoti, jog visuomenė pritaria jo karingai politikai, ir jis galėtų tęsti Indokinijos karą dar toliau.

BROCKTON, MASS.

Iš L. Bendruomenės veiklos

Vasaros metu organizacinė veikla paprastai sulėtėja arba visai sustoja. Ši vasara buvo išimtis. Chicagoje įvykęs II PLJ Kongresas ir Tautinių Šokių šventė sušaukė tūkstančius jaunuolių ir žiūrovų iš visų kontinentų. Abiejuose rengimuose Brocktono jaunimas buvo gausiai atstovaujamas. Kongrese Brocktonui atstovavo Jonas ir Dalia Bielkevičiai, Irena Činčytė, Dovilė Eivaitė ir Kristina Jančauskaitė, o Šokių šventėje aktyviai dalyvavo Asta Baškauskaitė, Nida Beržinskaitė, Vida Čepkauskaitė ir Genė Plonytė.

Iš LB apylinkės vasaros veiklos paminėtina: Tragiškų birželio įvykių minėjimas — gegulingos pamaldos už žuvusius Sibire, kalėjimuose ir partizanus, kurių metu šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Petras Sakalys pasakė gražų tai dienai pritaiktą pamokslą, giedojo komp. J. Gaidelio vedamas parapijos choras, nors jau ir buvo atostogose. Keletas vietos organizacijų pamaldose dalyvavo su vėliavomis, tik vietos Taryba kvietimą dalyvauti neatsiliepė.

— O ką tu žinai, ką McGovern darytų, jeigu būtų išrinktas prezidentu?

— Aš žinau, tėve, kad McGovern karui priešingas, ir jis prižada, kad, išrinktas prezidentu, per 90 dienų ištrauktų iš Indokinijos visas Amerikos karines pajėgas, nepaisant, ką sakytų Pentagono militaristai.

— Tai kodėl tu rokuoji, kad McGovern nebus išrinktas?

— Todėl, kad Nixonas daugiau išreklamuotas.

— Tai kodėl McGovern nesireklamuoja?

— Reklama brangiai kainuoja, tėve, o jis neturtingas vyras.

— Ar jo frontai jo neparemė?

— Ir jo šalininkai neturtingi, tėve. O kapitalistai jo nepermia, nes jis ne jų plauko žmogus. Va, ir šiandien skaitau "New York Times" pranešimą, kad yra vienas talykas, kuris dabar Washingtone gerai atrodo, tai Nixono kampanijos fondas, kurį milijonai rita, kaip

pameruoti. Tas ir žudo McGoverną. O kas tuos milijonus ritina? Juk ne darbo žmonės ir ne tokie skurdžiai, kaip mudu? Tuos milijonus ritina milijonieriai, Nixono draugai, kuris Vietnamo naikina komunistus. Štai, tėve, kur šuo pakastas. Kapitalistai remia Nixoną, nes jis gina jų interesus. O kaip su McGovernu? Kaip atrodo jo rinkimų fondas? Jis jau skęsta skolose, sako tas pat laikraštis.

— Na, tai mudu, Maiki, čia nieko nepadarysim. Žiūrėsim, ką rinkimai parodys.

Lietuvoje rusų vykdomam genocidui angliskai kalbančiai visuomenei priminti per abi vietos radijo stotis buvo transliuojamos tai progai pritaikytos anglų kalba programos, perpintos lietuviškomis melodijomis. Programos buvo paruoštos apylinkės pirmininko, taktininkaujant jaunuoliams Dovilei Eivaitėi ir Petrui Bizizkauskui (sūniui), o technikinį darbą atliekant Lietuvių Radijo Valandos Laisvės Varpo vedėjui Petrui Višcinių.

Rugpjūčio mėnesį Jaunimo kongreso vadovybei buvo papildomai dar pasiūsta 60 parašų po peticija Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui Kurtui Waldheimui ir \$26 kongresui aukų, surinktų buvusio Tautos komiteto nario Adomo Tumo iš Norwodo. Iš viso kongresui pasiūsta \$1.241 ir atstovų kelionei šanta \$506.

Rugsėjo 10 d. Maironio Parke Shrewsbury prie Worcesterio įvyko Pirmoji Lietuvių Diena, surengta ALB Bostono apygardos.

Brocktono apylinkės valdyba prie Lietuvių Dienos prisidėjo užprašydama pamaldas vietos parapijos bažnyčioje, pakviisdama šv. Kazimiero parapijos chorą atlikti dalį meninės programos ir gaudama iš Sandaros klubo taurę krepšinio rungtynių laimėtojams. Be to,

buvo išsiuntinėta virš 50 laisvų vietos lietuviams, prašant paremti Lietuvių Dieną, pasiskelbiant jos programoje.

Spalio 28 d. Romuvos Parke Brocktono apylinkė rengia chrizantemų balių. Bus gera vakarienė, veiks gausus baras, šokiams gros puikus orkestras. Be to, bus turtinga loterija, chrizantemų valsas ir kitoki pajvainimiai.

Apranga — vakariniai rūbai.

Bilietai (\$5 auka asmeniui) bus gaunami Brocktone pas valdybos narius, Bostono Lietuvių Pil. dr. jos klubo, Norwode pas Adomą Tumą. Smulkesnė programa bus paskelbta vėliau.

KOVA SU NARKOTIKAIS SOVIETŲ RUSIJOJE

Didžiausioje Sovietų Sąj. respublikoje Sovietų Rusijoje įsteigtas įstatymas, kuris įpareigoja narkotikus vartojančius savanoriškai gydytis, o tie, kurie savanoriškai nesigydydys, bus gydomi priverstinai narkomanų centruose.

Kol kas Sovietų Sąj. narkomanų dar nėra tiek daug, kiek alkoholikų, bet, matyti, ir šis pavojus didėja, todėl įsteigtas ir toks griežtas įstatymas.

Paaikškinimas visuomenei apie

PODAROGIFTS, INC.

Mes esame VIENTELE firma Amerikoje, kuri yra įskirtinai įgalijota VNESPOSYLTORG priimti ir siųsti DOVANŲ užsakymus giminiams Lietuvoje ir S.S.S.R.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENTELE firma Amerikoje, kuri siūnia DOVANŲ užsakymus ir VNESPOSYLTORG be jokių tarpininkų, bankų etc.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENTELE firma Amerikoje, kuri priima užsakymus PREFERENTIAL ROUBLE CERTIFICATES — SPECIALIOS PIRMENYBES RUBLIŲ PASYMEJIMAMS ir pristato šiuos užsakymus tiesioginiai per VNESPOSYLTORG, aukštos kokybės prekės gaunamos specialiose VNESPOSYLTORG krautuose ir prekių sandėliuose daugelyje didelių miestų Lietuvoje ir S.S.S.R.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENTELE firma Amerikoje, VNESPOSYLTORG autorizuota priimti užsakymus BUTAMS.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENTELE firma Amerikoje, kuri gauna VNESPOSYLTORG paskyrimą AUTOMOBILIŲ specialiomis dolerių kainomis.

Šiuo metu mes turime keletą automobilių, parduodamų tučtuojau. Tai yra šie modeliai:

ZHIGULI - VAZ 2101 — \$3214.00, MOSKVICH 412 IZH — \$3155.00, MOSKVICH 408 IE — \$3033.00, ZAPOROZHETS - ZAZ 968 — \$2026.00, — jeigu jau nebus būrę anksčiau parduoti.

Kas pirma ateina — tam pirmam patarnaujama!

Klientų patogumui užsakymus galite paduoti bet kuriai prie mūsų pristigusiai firmai:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

723 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106

PACAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

1776 Broadway, New York, N.Y. 10019

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

488 Madison Ave., Floor 21st,

arba tiesioginiai į mūsų vyriausią įstaigą:

PODAROGIFTS, INC.

240 FIFTH AVENUE (tarp 28 ir 27 g-vės)

NEW YORK, N. Y. 10001

Tel. (212) — 685-4537

Būkite tikri, kad paduodate savo užsakymus tikrai autorizuotai firmai.

PASKUBEKITE MUMS DUOTI SAVO DOVANŲ UŽSAKYMUS KALĖDOMS — DABAR!

JAU SPAUSDINAMAS

"KELEIVIO" 1973 METŲ

Kalendorius

Jį redagavo Stasys Michelsonas

Kalendoriaus kaina tik \$1.50

"Keleivio" kalendorius visuomet buvo tikra enciklopedija — visokių gražių, įdomių ir naudingų skaitinių šaltinis. Toks bus ir 1973 metų kalendorius. Nesivėlinkite jį užsisakyti. Pinigus siųskite šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Jaunystės atsiminimai

Ką tik išleisti 1905 metų revoliucionieriaus, nepriklausomos Lietuvos įžymaus advokato, Seimo nario, ministro Vladio Poželos labai įdomūs atsiminimai. Kiekvienas ras juose įdomių dalykų. Kaina \$4.00. Tuoj įsigykite tą knygą. Ją galima gauti Keleivio administracijoje.

KETURIOS KIPRO BIELINIO KNYGOS

TIK UŽ DEŠIMTĮ DOLERIŲ

Pasinaudokite paskutine gera proga įsigyti visas 4 knygas, kurias parašė Lietuvos knygnešių karaliaus Jurgio Bielinio sūnus Kipras Bielinis:

Dienojant, 464 psl.

Penktieji metai, 592 psl.

Gana to junga, 492 psl.

Teroro ir vergijos imperija

Sovietų Rusija, 309 psl.

Pirmosios trys knygos yra atsiminimai. Autorius jų turi labai daug, labai įdomių ir moka sklandžiai papasakoti. Jis, dar vaikas būdamas, su savo tėva vežiojo draug, džiugas lietuviškas knygas, uoliai dalyvavo 1905 m. revoliucijoje, sėdėjo už tai kalėjime, ragavo Sibiro katorgos, vėliau kibo į nepriklausomos Lietuvos pamatų statybą, seimuoje atkakliai gynė laisvę ir teisingumą ir t.t. Maža turturime tokių atsiminimų knygų, kurios tiek praturtintų skaitytojo mūsų tautos praeities pažinimą.

Ketvirtojoje knygoje K. Bielinis labai vaizdžiai pasakoja apie bolševikų sukurtą teroro sistemą, jų tardymo mokslą ir baisią praktiką, apie pabaltiečių darbo stovyklas ir kt.

Visas tas 4 knygas galite gauti Keleivy tik už \$10.00.

KELEIVIO
prenumerata-gera
dovana

MOTERŲ SKYRIUS

JUOZAS PAUKSTELIS

AŽUOLAS

(Iš atsiminimų)

(Tęsinys)

— Nereikia manyti, — toliau kalbėjo, — kad Amerikoje aukso upės teka: priejai ir semkis jo riešučiomis, kiek tik nori. Aukštas perkamas ten kruvinu žmogaus prakaitu, sveikata, dažnai net gyvybe... Sunku ir liūdna buvo žinant, kad mūsų broliai, metais prakaitą lieję geležies fabrikuose, anglies kasyklose, skerdyklose, grįžta į tėvynę iščiulpti, be sveikatos, joje už sunkiai uždirbtus dolerius perkasi žemės, tikėdamiesi čia kiek lengviau pagyvensią, pailsėsia, o iš tikrųjų, užuot pagyvenę, pailsėję, neilgai trukus, sentėvių giesmėmis apgiedoti ir apraudoti, išvažiuoja išsėtis į kapus...

Nelengva svetimame krašte buvę ir jam. Pradžioje, kol darbą gavęs, mokslą baigęs, o paskui nesibaigianti kova, net grumtynės už lietuviybę, už tiesą ir šviesą. Juk nekalbant apie draugijas, net lietuviškas parapijas su kungu Burba važinėjęs po Ameriką ir steigęs, nes gaila buvo žiūrėti, kaip lietuviai išeiviai, prigulėdami lenkiškoms parapijoms, klausydami bažnyčiose lenkiškų pamokslų, patys ūmai lenkėje...

— Dabar Lietuva atgavo nepriklausomybę, likome patys savo krašte šeimininkai, todėl turėsime įrodyti, kad esame verti tos nepriklausomybės. Darbas kalnais iš visų pusių griūva! — čia jis vėl pakėlė balsą. — Turime imtis stipriai, iš peties!..

— Esame visi vienos motinos sūnūs ir dukterys, ir visi su meile turime dirbti jos labui... Aš, nors amžiaus jau gerokai aplamdytas, sugrįžau į tėvų žemę tik tam, kad ir paskutines jėgas atiduočiau tik jai. Tad ir darbą, broliai, seserys!

Man ir pusbroliui jo kalba, labiausiai paskutiniai jo žodžiai, padarė didžiulį įspūdį. Štai kur tikras lietuvis!

Išėjus į gatvę, mudu bepralenkianti Venclauskienė Ji taip pat buvo sutikime. Pasipuošusi, net su šydu ant veido, — grįžtelėjo į mus, pažino.

— Ką, berniukai, — tarė, — juk gražiai gražiai kalbėjo daktaras Šliūpas?

— Gražiai, — sakome.

Nuėjome. Mes slinkome tylėdami. Aš galvojau: kaip toli nuo Šliūpo ir pats geriausias mokytojas, net direktorius!..

Pas Venclauskus, teisingiau — pas Danutę, užėdavome dažnokai. Venclauskienė labai gerbėme, visada ranką jai bučiuodavome. Ne vien todėl, kad ji buvo gimnazijos tėvų komiteto narė, garsi spektaklių rengėja, režisierė artistė, bet ir todėl, kad labai mylėjo jaunimą, visokeriopai jį remdavo, globodavo. Visi žinojome, jog Venclauskienė vien augintinių našlaičių vargšų nuolat po penkiolika išlaikydavo, juos auklėdavo, mokyti leisdavo. Vieniui pramokiusi, "ant kojų pastačiusi", tuoj kitus jį vietor paimdavo. Su visais buvo labai paprasta, demokratiška, nors jos vyras — įžymus advokatas. Manau, kad ir šian dien daugelis ją vien geru žodžiu atsimena.

22-aisiais metais, rugsėjo pirmąją, atėjęs į gimnaziją sužinojau, kad lietuvių kalbos, literatūros ir pasaulio literatūros mokytoju bus mums daktaras J. Šliūpas. Aš džiaugiausi, bet kartu ir stebėjausi, kad toks įžymus ir jau sena žmogus ne Kaune daug svarbesnę vietą užima, bet atsikėlė į karo sugriautus, sudėgintus Šiaulius mokytoju — dirbą gana ankstoje, tvankioje klasėje... Be to, man atrodė, kad ir mokiniai dėl savo elgesio gal ne visi verti, kad Šliūpa juos mokyti. O kai sužinojau, kad jis ir Prekybos-pramonės banko Šiaulių skyriaus direktorius, — visai suglumau Šliūpas banko direktorius?!.. Bankas man, anuomet romantiskai nusiteikusiai, atrodė negarbinga įstaiga.

Vieną rytą gimnazijos direktorius ir beatydįs naująjį lietuvių kalbos ir literatūros mokytoją į mūsų klasę. Staigus rimties ir pagarbos jausmas iš žaibus visus mus nužiebė, ir mes ūmai visi kaip vienas atsistojo.

— Mieli mokiniai, — kiek susijaudinęs tarė direktorius, — šiais mokslo metais jūs sulaukėte didelės laimės — lietuvių kalbą ir literatūrą jums dėstys didžiai gerbiamas

Petras Arminas

Mirė 1885.9.16)

KELEIVIAI IR ŠUNES

(Pasakėčia)

Per kaimą sutemus keleiviai du ėjo
Ir meiliai tarp savęs patyko kalbėjo.
Tik štai iš po vartų sulijo šunytis,
Pamatė keleivius ir ėmė juos vytis.

Ir antras, ir trečias išbėgo ant kelio;
Ir taip susirinkę lojo ant žmogelių.
Jau akmeniu mesti keleivis viens taikė.
Bet antras jo sebras jam ranką sulaukė:

"Et, broli, palauki, ar gali tikėti,
Kad akmeniu šunį priversi tylėti?
Keliaukiva mudu, nusibos jiems loti,
Matys, jog nebijom, ir turės sustoti."

Teisybę pasakė: vos varną nuėjo,
Jau šunes mažumą nutilti pradėjo;
Kad prieteliai verstą koki nukeliavo,
Jau šunes gulėjo visi namuos savo.

Žmogeli! Jei tavo yr sąžinė gryna,
Nepaisyk, kad šlovė tau plėso kaimynai,
Teisingu keliu eik — žinoki, jog paikas,
Nors loja — nustoja, kai pareina laikas.

HOLLYWOOD, FLA.

Mirė J. Bukaveckienė

Rugsėjo 1 d. mirė ir rugsėjo 4 d. palaidota Memorial Gardens kapinėse Janina Bukaveckienė, gimusi 1896 m. Anglijoje.

Velionė su tėvais 1900 m. atvyko į JAV, čia baigė farmacijos mokslus, savo profesijos darbą dirbo Michigano, Massachusetts ir Marylando valstijose, vėliau persikėlė į Floridą ir apsiūtyveno Hollywoode.

1918 m. ji ištėkėjo už Prano Gedvilio (Goodwill), kuris mirė 1958 metais. 1962 metais ištėkėjo už Kazio Bukavecko.

Velionė buvo veikli įvairių Miami lietuvių organizacijų narė. Ji kelerius metus buvo Miami Lietuvių klubo ir Altos skyriaus sekretorė, ilgai ėjo įvairias pareigas Moterų socialinio klubo valtyboje. Kelerius metus ji vadovavo Moterų R. K. sąjungos 18-jai kuopai.

Lietuvių organizacijos laimėjusi pasigė Janinos Bukaveckienės.

nusių "Ausros" kurstytojas, nenuilstantis kovotojas už visą ir tiesą, už mūsų tautos laisvę — daktaras Šliūpas. Prašau jus nuosirdžiai jį gerbti ir mylėti.

Ištiesė jam ranką, paspaudė, linktelėjo ir išėjo. Mes stovėjome kaip įelektrinti. O jam paprastas sėstis, visi imai atsidedome.

Pažiūrėsim, kaip čia mums seksis, — syptelėjęs ir imlaimas iš lengvo vaikščioti tarė. — Nors jaunus mėgstu, bet mokykloje neteko dirbti. Direktoriui paprašius, sakau jamėginsiu. Todėl, kad darbas banke man nelabai kvepia. Nemėgstu tokių įstaigų, kur vien pinigais barškina.

Man net akyse šviesiau pasidarė: jis taip pat nemėgsta bankų!

— Jaunimo apšvieta, auklėjimas man visais laikais rūpėjo, — tęsė iš palengvo vaikščiodamas. — Bet gyvenant svetur, reikėjo dirbti toks darbas, kuris labiausiai prašėsi, kad greičiau jį dirbtum. Tokio darbo niekada netrūksta, ypač išeiviams, kai jiems dar stokoja apšvietos, organizuotumo. Bet apie tai gal kada vėliau pakalbėsime.

(Bus daugiau)

10-toji ir paskutinė 1972 metų EKSURSIJA Į LIETUVĄ!

1972 metais WALTER RASK-RASČIAUSKAS nuvežė net 9 ekskursijas į Lietuvą. Visos buvo pilnos. Kalėdų ir Naujųjų Metų laikų ruošiamas dar viena kelionė. Norintieji praleisti metų šventes su artimaisiais Lietuvoje, skubėkite registruotis — yra tik kelios laisvos vietos. Patogi data studentams, mokytojams, profesoriams.

1 Š V Y K S T A — GRUODŽIO MĖN. 21 DIENA.
G R I Ž T A — SAUSIO MĖN. 4 DIENA (14 dienų).
11 DIENŲ PRALEIDŽIA LIETUVOJE.

KAINA: NUO NEW YORKO — \$660.00
NUO CHICAGOS — \$760.00

Taip pat paruošiamas kvietimas giminėms atvykti į Ameriką. Dabar pats laikas pradėti rūpintis iškviestum 1973 metų vasarai.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Telefonas (312) 238-9787

PAVYZDYS MUŠŲ JAUNUOLIAMS

Mokytojų studijų savaitėje buvo diskutuojamas klausimas, kaip mokyti lietuvių kalbos jos visai nemokančius.

Pasak Danutę Šaltmirienę (Tėv. Žiburiai rugsėjo 14 d.), "gyvas pavyzdys — ne-lietuvių kilmės jaunuolis R. Saxton. XII klasės mokiniš. Jis susidomėjo ir pradėjo mokytis lietuviškai prieš metus laiko. Į susirinkusius orabilo gražia ir taisyklinga lietuvių kalba, beveik be akcento, pasakodamas, kaip "is tokių rezultatų pasiekė."

Priklausydamas lietuvių parapijai Clevelande, jis susidomėjo ir joje vartojama kalba. Pasiteiravęs gavo "Introduction to Modern Lithuanian" ir pats mokėsi. Su lietuvišiais draugais bendraujamas kalbėjo tik lietuviškai, tuo būdu juos priversdamas irgi kalbėti lietuviškai (Mūsų pabr. K. red.). Galiausiai įstojo į Clevelando lituanistinę mokyklą, kur mokėsi VIII skyriuje. Ten padėjo mokyti vaikus, nemokančius lietuviškai.

I klausimus, kodėl jis mokosi šios kalbos, jis turįs tik vieną atsakymą — jam patinka. Jeigu patinka ir yra noras, visko galima išmokti."

SIMTAKOJAI

Kaip žinome, ne visi gyviai turi vienodą kojų skaičių. Mes priklausome dvikojų giminei. Dvikojai yra ir paukščiai, kurių kitos dvigalūnės išvystusios sparnais.

Galima sakyti, kad kengūra yra taip pat dvikojė, nes jos kitos dvi kojos jau beveik pavirtusios "rankomis". Pažiūrėsim, kaip įvairių keturkojų naminių ir laukinių gyvulių

Bet vabalų tarpe jau yra urinčių šešias ir daugiau kojų. Daugiakojų yra ir kirminų. Patsai ilgiausias ir kojų turįs gyvis buvo 1958 m. rastas Panamoje. Jis turėjo net 784 kojas! Tai jau beveik tūkstantakojis.

Šia proga galima priminti, kad ilgiausias žemės sliekas buvo rastas Afrikoje. Jo ilgis net 21 pėda.

PATARIAMA ĮSIGYTI

K. Barėno

Atsitiktiniai susitikimai, 216 psl., kaina minkštai viršeliais \$2.50.

KANDIDATŲ TURTAIS

Prezidentiniai kandidatai viešai pskelbė, kiek jie turi turto.

Prezidento Nixono turtas vertinamas \$765,118, viceprezidento Agnew — \$198,250.

Demokratų kandidatas prezidentus McGovern turįs turto \$271,600 vertės. Sargent Shriver neturįs daugiau kaip \$100,000, bet nežinia, kiek turi jo žmona, kuri priklauso milijonierių Kennedijų šeimai.

Ar skaitytos?

LIETUVIŲ LITERATŪRA SVETUR, 697 psl. Joje rašo A. Vaičiulaitis apie poeziją. K. Keblys apie romaną. R. Šilbajoris apie novelę. S. Santvaras apie dramaturgiją. V. Kulbokas apie kritiką. J. Ginius meta žvilgsnį į visą tą literatūrą aplamai ir šio kūrybos laikotarpio problemas. C. Gricevišas. Kaina \$10.

Melagingas Mikasės laikas, parašė Jurgis Jašinskas, 69 psl., kaina \$1.50.

Breiksmės našta, romanas, parašė Jurgis Gliuda, 384 psl., kaina \$6.00.

Vaišvilka, romanas, parašė Juozas Kraliauskas, 234 psl., kaina \$4.50.

Atsitiktinio kareivio užrašai, Jono Janušio atsiminimai laikų Europoje, 127 psl., kaina \$2.00.

Chicago istorija, parašė Aleksas Ambrozė, 664 psl., gausiai iliustruota, kaina kietais viršeliais \$10 minkštai — \$8.

Numizmatika, parašė Jonas Karys, 340 psl. kaina — \$15.00.

Amerikos lietuvių istorija, redagavo dr. A. Kučas, 639 psl., kaina \$10.00.

Didieji dabarties klausimai, parašė Antanas Maceina, 325 psl., kaina \$6.00.

Elegiški Stepono Kolupailos niekintojai, parašė Ksavaras Kaunas, 52 psl., kaina \$1.00.

Versmės ir verpetai, akimirkų — straipsnių rinkinys praeities ir artimų dienų aktualiais klausimais, parašė Bronys Raila, 351 psl., kaina \$5.00.

Aišvydo pasakos, parašė Antanas Giedrius, 140 psl., kaina \$3.00.

Septintoji pradalgė, literatūros metraštis, rašo 24 autoriai, 464 psl., kaina kietais viršeliais \$5.00, minkštai — \$4.50.

Milfordo gatvės elegijos, dideli susidomėjimą sukėlęs poeto Jono Aisčio straipsnių rinkinys. Kaina minkštai viršeliais \$2.55, kietais viršeliais — \$3.75.

Radvila Perkūnas, istorinė pjesė, parašė Balys Sruoga, 130 psl., kaina \$4.00.

Dialogas su kraštu, Aki mirksnių kronikos, antra knyga, parašė Bronys Raila, 560 psl., įrišta, kaina \$7.00.

Kvartetas, 4 dramų, autorius Kostas Ostrauskas, 170 psl., kaina \$5.00.

Draugas don Camillo, idomūs klebonų ir vietinės komunistų partijos sekretoriaus pasakalėjimai, 216 psl., kaina \$3.

Mūsų mažoji sesuo, Antano Vaičiulio aypsaka, 104 psl., kaina minkštai viršeliais \$2.50, kietais \$3.00.

Ką tik gavome

Mykolas Krupavičiaus atsiminimai, 364 psl., kaina — \$10.00.

Amžinas lietuvis, romanas, parašė Vytautas Alantas, 412 psl., kaina minkštai viršeliais \$4.50, kietais — \$5.00.

Milžinų rungtynės. Mykolas Vaitkus atsiminimų VIII tomas, 203 psl., kaina — minkštai viršeliais \$3.00, kietais \$3.50.

Gana to jungo, Kipro Bie linio atsiminimų III-sis tomas, 492 psl., kaina \$5.00.

Jaunystės atsiminimai, parašė Vladas Požėla, 335 psl., įrišta, kaina \$4.00.

We will conquer the world by Liudas Dovydėnas, 219 psl., kaina \$5.00.

12 knygų už \$2

Juodojo pasaulio sukilimas, parašė Stasys Michelsonas, 127 psl., kaina \$2.00.

Tikra teisybė apie Sovietų Sąjungą (parašė J. Januškis), 96 psl., kaina 50 centų.

Kunigų celibatas, parašė kun. Fox, 58 psl., kaina 25 centai.

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Zemaitės raštai karės metu, 126 psl., kaina 50 centų. Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Zalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (S Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Blumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fiserio), 74 psl., kaina 25 ct.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai

Atskirai sudėjus, jų kaina \$5.60, bet visos kartu paroduodamos už \$2.

Vietinės žinios

Visi lietuviai kviečiami gausiai atsilankyti

Prezidentui Nixonui perrinkti

VAKARĄ

kuris įvyks š. m. rugsėjo 30 d. (šeštadienį) 6 val. vakare So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos III aukšto salėje.

- Šiame vakare dalyvaus:
- Gubernatoriaus pavaduotojas DONALD DWIGHT
 - Perrinkimo K-to direktorius GREGORY GALLAGHER
 - Mass. Respublikonų partijos pirm. OTTO WAHLRAB
 - Heritage grupės pirmininkas ALBERT POLGAR
 - Kandidatas į kongresą RON McDONALD

Svečiai bus pavaišinti vakariene, veiks baras, gros nuotaikinga lietuviška muzika.

Įžanga — auka.

Bostono Lietuvių Respublikonų Klubas

Švietimo problemos

Kultūros klube

Praeitą šeštadienį buvo ir Bostono kultūros klubo naujo sezono atidarymas. Šio pirmojo susirinkimo prelegentas buvo Yale universiteto profesorius dr. J. R. Vaišnys, kuris kalbėjo apie šių laikų švietimo problemas aukštesiose mokyklose JAV-se ir Europos kraštuose.

Prelegentas ypač pabrėžė įvairiuose kraštuose didėjantį vadinamojo akademinio elito perteklių, kurio net auganti mūsų laikų technologija ir kitos sritys jau nepajėgia susemti.

Pavyzdžiui jis nurodė ir Yale universitetą, šiemet išleidusį bene 20 tūkščių mokslų daktarų, kurie jau nebegavo savo išsilavinimui atitinkamo darbo. Jų išmokslinimas atsijęs apie milijoną dolerių, o toji intelektualinė energija likusi nepanaudota.

Toks mokslo daktarų perteklius JAV-se auga dėl to, kad čia nesą planavimo tolimesnei atečiai, kad Amerikoje vyraujanti pažiūra, jog laisvoje sistemoje kiekviena išskylanti problema savaime randa teigiamą sprendimą. Tas aukštųjų mokslų baigusiu perteklius didėja ir Vakarų Europoje, nors V. Vokietijoje šiuo atžvilgiu esanti bent 15 metų atsilikusi nuo JAV.

Dr. J. Vaišnys palyginiui palietė ir dabartinės Lietuvos švietimo padėtį, kur akademinės inteligentijos prieauglis esąs planuojamas ir jo perteklius nukreipiamas į kitas sritis.

Prelegentas JAV ir Europos bei Lietuvos daktarus palygino ir kokybės požiūriu. Pav., Lietuvos universitetuose, labai intensyviai dirbant, aukštųjų mokslų baigusieji pripildomi gausybe žinių, jiems pateikiami gatai sprendimai, o čia — tenorodoma kryptis ir problemos sprendimą, daugiau pabrėžiamas pats reikiamo sprendimo ieškojimo procesas.

Ši kartą kultūros kluban atsilankė nemažas skaičius ir jaunesniosios kartos akademikų.

Mokys amerikiečius lietuvių šokių

Rita Ausiejūtė, mokytoja, janti Berkshire gražių kalnų Lee Central aukštesniojoje mokykloje, pradėjo mokyti amerikiečius ir lietuvių šokių.

Bus kur ir pavalgyti

So. Bostono Lietuvių Piliečių draugija turi gražius 4 aukštų ir rūsio namus, bet ne visi tie namai išnaudojami. Pirmajame aukšte yra erdvus baras, mažą salikę ir kambarius biliardui. Antrajame ir trečiajame — salės. Ketvirtąjį dalis yra užleista skautams, o antra dalis tuščia. Nenaudojamas buvo ir rūsys.

Kol kas čia buvo galima tik troškuli įvairiais skystimais numalšinti, bet nieko nebuvo pateikiama užkasti. Dabartinė valdyba sumanė rūsi paversti užkandine. Narių susirinkimas tam pritarė, inž. E. Manomaitis paruošė planus, varžybų kelių buvo atiduota juos vykdyti, ir štai dabar jau vietoje parasto rūsio turime gražią salę, kurioje yra 90 sėdimų vietų. Ji turi vėsinimo ir gerą vėdinimo įrengimus, modernų apšvietimą.

Pradžioje numatyta kepti picą, o vėliau gaminti ir lietuvišką valgių.

Užkandinės įrengimas atsiėjo apie \$30.000. Kai draugija rengė keltuvą, tai iš narių buvo surinkta aukų apie \$17.000. Kilo sumanymas ir užkandinei parinkti aukų. Tam daugiausia padirbėjo E. Ketvirtis ir S. Griganavičius. Jau gauta iš apie 90 asmenų apie \$3.000. Aukosius ne mažiau \$25 paverdės bus surašytos specialioj lentoj.

Rugsėjo 17 d. buvo sukviešti aukotojai, kad jie pirmieji pamatytų įrengtą užkandinę ir paragautų picos. Prisirinko pilna salė.

Pirmasis pasveikino susirinkusius draugijos direktorius R. Bričkus. Valdybos pirm. S. Drevinskis sveikino ir dėkojo aukotojams. Inž. E. Manomaitis paaiškino tas sunkias problemas, kurias reikėjo išspręsti planą vykdančiam. O jų būta nemažų, nes reikėjo apleisti rūsi paversti modernia, jaukia patalpa.

Pirm. S. Drevinskui perkopus duryse į virtuvę kaspiną ir tuo oficialiai atidaryti užkandinę, gražios mergaitės pradėjo nešti picą, o baro tarnautojai malšinti dalyvių troškuli.

Pica labai gaudi. Tokios Bostono niekur negausi.

Ši pažmonė uždarė Romas Bričkus, dėkodamas už atsilankymą ir kviesdamas užkandinę dažniau lankyti.

Rugsėjo 23 d. užkandinė buvo atidaryta visiems. Kol kas ji bus atidaryta

Laisvės Varpo vakaras

Lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo tradicinis rudens renginys bus spalio 8 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių trečiojo aukšto salėje. Anksčiau tokie renginiai buvo vadinami "Šurum - burum". Siemet to pavadinimo atsisakyta. Naujas parengimo pavadinimas — lietuvių radijo vakaras. Taip pat jo pobūdis bus kitoks, negu ankstyvesniais laikais.

Meninę programą atliks sol. Birutė Dabšienė, sopranas, ir sol. Rimtautas Dabšys, bosas. Tai vyras ir žmona iš Los Angeles, Kalifornijos. Jiems akompanuos komp. Julius Gaidelis.

Dainininkai pasirodys atskirai, o taip pat trauks duetus. Į jų programą įeina lietuvių dainos ir ištraukos iš operų. Abiejų solistų pasirodymas Bostone bus naujiena. Dėl didelių kelionės išlaidų ligi šiol niekas jų nestengė pasikviesti.

Abu dainininkai yra jauni, bet jau spėjė stipriai pasireikšti dainavimo mene. Kalifornijos lietuvių tarpe jie yra labai populiarūs, mėgiami. Kad jie yra aukšto lygio dainininkai, rodo faktas, kad Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sgos suvažiavimo organizatoriai Washington, D.S., pakvietė juos atlikti meninę programą to suvažiavimo bankete.

Vakare šokiam gros Worcesterio lietuvių jaunimo orkestras, populiariai žinomas R & M Trio vardu. Veiks taip pat lietuviškų valgių bufetas ir įvairių gėrimų baras. Spalio 9-ji yra nedarbo diena, tad vakaras vyks dainos nuotaikoj: "Rytoj šventą, išmiegosim!"

Rengėjai kviečia skirti spalio 8-tąją lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo vakarui, kurio tikslas — išryškinti ir sustiprinti lietuvių radijo tarnybą.

Kultūrinių subatvakarių valdyba

Šio sezono Kultūrinių subatvakarių valdybą sudaro visi aktyvūs praeitų metų darbuotojai: pirm. Romas Veitas, nariai — Ona Vilėnšienė, Aldona Andriūnienė, Leonas Lendraitis, Aleksandras Griauzdė ir Tautinių namų šeimininkas Juozas Bakšys.

Praeitame Kult. klubo susirinkime valdybos pirmininkas ir publikai karštais plovimais padėkojo už veiklą subatvakariuose Birutei Vaičūrgytei ir Laimai Antanavičiūtei, kurios siemet, turėdamos skirti daugiau laiko mokslui ir darbui, čia nebegalės dalyvauti.

IEŠKOMI

Ramus, taikus, pagyvenęs našlys ieško ramios vietos prie našlės ar šiaip pagyvenusios moters, kur galėtų praleisti rudensdienas dienas.

Siūlymus siųsti Keleivio adresu, pažymint ant voko "Našliui".

(3/29)

ketvirtadieniais, penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 3 iki 10 valandos vakaro.

ONE WEEK SPECIAL TOURS

TO

HELSINKI and LENINGRAD

"THE HERMITAGE"

Tour price including air fare

\$ 478.00

3 days in Helsinki

4 days in Leningrad by train from Helsinki

Departure dates:

November 10, 24

December 8

January 5, 12, 19

February 2, 16

March 2, 23

Independent and group tours to Lithuania and other Baltic States

For information contact:

FINNAIR, 20 Providence Street, Boston, Mass. 02116.

Tel. (617) 482-4952.

ALDRICH OIL COMPANY

130 Safford Street

Wollaston, Mass. 02170

Tel. 472-2086

Apšildymų įrengimai ir aptarnavimas

Virintuvai - Aliejaus degikliai - Vandens šildytuvai

Automatinis aliejaus pristatymas

Ištisinis apšildymas pagal grindis — mūsų specialybė

25 metus aptarnauja

Dorchester, South Boston, Pietų pajūrį

Jonas Kasmauskas rašo iš Floridos

Jonas Kasmauskas, išsikėles pastoviai apsigyventi į Floridą, rašo Bostone pasilikusiems bičiuliams, kad ten dabar gyvena pas savo dukterį Aleną Carr, turįs 3 gražius kambarius, arti jūros ir esąs labai patenkintas. Bet jis vistiek ilgisi Bostono, čia paliktų draugų, o taip pat rūpinasi ir Tautinės Sgos namais, prie kurių įsigijimo jis lemiama prisidėjo.

Dabartinis J. Kasmausko adresas: 6 Eucalyptus Circle, Ormond Beach Florida, 32074.

Linkime jam sveikatos ir malonių dienų.

Vandalai lietuvių draugijoje

So. Bostono Lietuvių Piliečių valdyba įrengė užkandinę. Prie jos įėjimo buvo pakabinta iškaba lietuvių kalba, bet kažkokios vandalas ar lietuvių prietas ją nuplėšė, bet paliko iškabą anglų kalba.

Ieško

Ieškoma Igno Juozėno, Jurgio sūnaus, gimusio 1915 m., anksčiau gyvenusio Cicero, Ill.

Ieško jo pushroli Jonas Zalgėnas, gyvenęs Lietuvoje.

Kas apie jį ką žino ar jis pats prašomi rašyti:

M. Verbiekienė, 51 Story St., So. Boston, Mass. 02127.

(35)

Dorchesterio moterų susirinkimas

Dorchesterio Lietuvių Moterų klubo susirinkimas bus spalio 3 d. 7:30 val. vakare So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos patalpose.

Visos narės kviečiamos dalyvauti.

Valdyba

Paieškomi Juozas ir Robertas Diliai, iki 1936 metų gyvenę Bostone.

Jų tėvas Stasys Jurgio sūnus, Dilius yra kilęs iš Sirvintų valsčiaus, Rājorų kaimo, išvykęs iš Lietuvos 1910 metais.

Jie patys arba kas apie juos ką nors žinotų, malonėkite pranešti Mary Kučauskas (Kučauskienei), —251 Buckingham Rd., Rocky River, Ohio 44116, arba Keleivui.

Už bet kokias suteiktas apie juos žinias iš anksto nuoširdžiai dėkojame.

RADIOJO PROGRAMA

Seniausią Lietuvių Radijo Programą Naujojo Anglijos stoties WLYN, 1260 kilociklų ir iš stoties FM 101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausiu pasaulinių žinių santrauka r komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis: Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Boston. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Žiemos ekskursija į Lietuvą

Kaina tik 619.00 dol.

Išvyksta iš Bostono ir New Yorko

1972 m. gruodžio 21 dieną

KĄ VEIKSITE LIETUVOJE ŽIEMĄ?

Praleisite Kalėdų šventes ir sutiksite Naujuosius 1973 Metus. Tuo laiku Lietuvoje veikia pilno sąstato opera, baletas, dramų teatras, vyksta koncertai.

Kas mėgsta gamtą — galima slidėmis ar rogutėmis pakeičiuti po miškus, ir dar daug laiko lieka su savaisiais pabuvoti.

GRUPEJE DALYVIŲ SKAIČIUS RUBOTAS — NESIVELUOKITE!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į

Trans-Atlantic Travel Service

393 West Broadway

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 12 val. dienos.

Savininkė: Aldona Adomonienė

PRASYMAS

"Keleivio" administraci-

ja prašo gerb. skaitytojus,

kurie keičia adresą, prane-

sant naująjį adresą, neuž-

miriti parašyti ir senąjį.

Nepamirškite parašyti

pašto numerio — zip code.

TINKA DOVANOTI

EWAKENING LITHUA-

NIA, 187 psl., kaina \$3.00.

Knygą parašė Jokūbas J.

Stukas. Ji tinka skaitantiems

angliškai ir norintiems susi-

pažinti su Lietuvos praeiti-

mi ir dabartimi.

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laisvų skyrių, kuriame lukiama abipusiu pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiškas mūsų lietuvių laikraštis, ieškas naujų bendradarbių bei idėjų. Visomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir daro už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIJONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA— jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudes nuo \$100.00 iki \$10.000.00.

SLA—jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudos tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims. Rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudės mokestis \$2.00 į metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America

807 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Vietinės žinios

L.D.D. susirinkimas

1972 m. spalio 1 d. 2 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos 2-ro aukšto patalpose įvyks Lietuvių Darbininkų draugijos susirinkimas.

Visi nariai kviečiami dalyvauti.

N. Januška,
sekretorius

Viešnia iš Kalifornijos

Praeitą savaitę trečia dienį mūsų įstaigoje lankėsi viešnia iš Los Angeles — Dalila Mackialienė. Tai gerai gyvuojančio Los Angeles lietuvių dramos teatro režisierė ir apamai įžymi teatrinės veiklos dalyvė ir judintoja. Į Bostoną ji atvyko aplankyti savo bičiulius.

D. Mackialienė prieš eilę metų yra gyvenusi Australijoje. Ją ir mūsų įstaigą atlydėjo buvusi "australietė" Paulina Kalvaitienė.

Bilietai prel. Pr. Juro banketui

Bilietų spalio 15 d. Sheraton Plaza viešbuty rengiamam banketui prel. Praciškui Jurui pagerbti galima gauti Lietuvių Enciklopedijoje, pas dr. A. Kapočių, F. Grendalytę, H. Čepą, L. Švelnį, F. Zalecką, A. Čapliką ir S. Griganičią.

Soks "Knygos šventėje"

Spalio pradžioje Bostone bus "Tautinė knygos šventė". Jos meninėje programoje dalyvauti pakviesta ir Onos Ivaskienės vadovaujamo šokių sambūrio mažųjų grupė. Jie soks Hynes auditorijoje spalio 7 d. 5 val. vakare.

Romualdas Žičkus — teniso čempionas

Žurnalisto Povilo Žičkaus sūnus Romualdas, dabar gyvenantis Nashua, N.H., laimėjo Nashua miesto teniso pirmenybes.

Gaila, kad jie išvažiavo

Dr. Vytenis M. Vasyliūnas, kurį dažnai matydavome ir girdėdavome akomponuojantį vienam ar kitam dainininkui arba su tėvu smuikininku atliekantį koncerto programą, išvyko iš Bostono ir tesugrįš tik po metų.

Pradžioje jis dirbs mokslinį darbą (yra fizikos daktaras) Los Alamos mokslinėje laboratorijoje New Mexico, o vėliau — Berkley universitete Kalifornijoje.

Geologas Anlgis Antanavičius, plačiai reikšėsi jaunimo veikloje, šiomis dienomis išvyksta į Edinburgą, Skotijoje, architektūros studijuoti. Grįš po 4 metų.

Antanavičiaus sesuo Laima, taip pat veiki jaunimo tarpe, apsigyveno Chicagoje.

Sitų jaunuolių tikrai labai pasigesime.

Linkime jiems sėkmės ir lauksime grįžtančių, apsiginklavusių dar gausesnėmis žiniomis ir didesne patirtimi.

Nerasi medžio be šakos, o žmogaus — be ydos.

Operavo dr. St. Jasaitį

Praeitą savaitę staiga susirgo dr. Stasys Jasaitis. Carney ligoninėje jam padaryta operacija, bet dar kurį laiką teks ligoninėje pagulėti.

Linkime greičiau pasveikti, nes laukia pagalbos gausūs pacientai.

J. Adomonis šiaurės asigaly

Trans - Atlantic Travel Service ir Trans - Atlantic Motor savininkas Jonas Adomonis savo verslo reikalus išvyko į Suomiją. Ta proga jis lankysis Laplandijoje ir pasieks šiaurės asigalio sritį.

Linkime jam ten nesušalti ir laimingai grįžti namo.

Girdėsime D. Mongirdaitę ir sekstetą

Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukaktis šiemet bus minima lapkričio 19 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje. Jos meninę programą atliks seniai begirdėta solistė Daiva Mongirdaitė ir komp. Juliaus Gaidelio vadovaujamas vyrų sekstetas.

Gana

nereikalingai eikvoti kurui alyvą

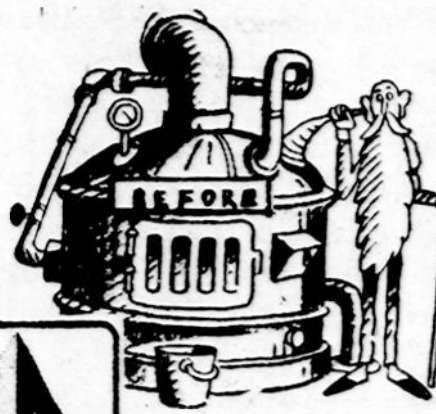
1972

Alyva kūrenamos šilto oro krosnys
Rytdienos įrengimas

Pilnas įrengimas, įskaitant alyvos burnerį, pūtėją, oro filtrą, termostatą, kontrolę ir darbą sujungti rūsy su vamzdžiais.
10 metų garantija.

\$395.

Paskutinė modernaus alyvos šildymo naujiena
FORTUNA FUEL Co.
Alyvos šildymo specialistai
470 Adams Street, Quincy, Mass.
Alyvos burnerio aptarnavimas ištisas 24 val. per dieną
Skambinti — Boston: 436-1204, So. Shore: 773-4940

Namams šildyti geriausias pirkinys

CITGO CLIMATIC HEATING OILS

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

Yra vienintelė oficiali įstaiga Worcester, kuri siūnia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai aicina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.
Vedėja B. Sviklienė

TESTAMENTAI

Įsigykite teisininko P. Šulo parengtą leidinį "Kaip sudaromi testamentai". Tai labai naudinga informacija knygelė norintiems sudaryti testamentą. Ten yra ir testamentų pavyzdžių. Jos kaina — \$3.00.

Telefonas: AN 8-2805
Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS OPTOMETRISTAS
Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Trečiadieniais nemimama
447 BROADWAY
South Boston, Mass.

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder
49 Church Street
E. Milton, Mass.

Atlieku visus patalynų, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biiznio pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Sukita viasde iki 9 valandų vakaro.
Telefonas: 698-8675

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd
(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRISTE
Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais — uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance
321 Country Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159
Tel. 332-2645

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

E. KARDELIENĖS DAINŲ PLOKSTELĖ

Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistės Filzbietos Kardelienės įdainuotų dainų ir arijų plokšteles. Kaina \$6.00. Paštu nesiunčiame.

Laisvės Varpas

Lietuvių Radio Valanda

Sekmadieniais 11-12 val.
AM 1430 KC ir FM 107.9 MC
Vedėjas PETRAS VIŠCINIS

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

R The Apothecary LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

882 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6620

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Skambinkite 268-2500

D A B A R.

už 90 dienų įspėjimo indėlius moka **5 1/2 %**

už visus kitus indėlius moka **5 1/4 %**

Nuo įdėjimo dienos — Kas mėnuo priskaitomi nuosimčiai — Pilnas draudimas Bankas veikia 105-tuosius metus. Nuosimčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių. Bankas uždarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra adv. J. Grigalius. Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš 210,000,000

Dažau ir Taisau

Namui iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popierius, Siemon
Stiklas Langams
Visokie reikmenys namams
Reikmenys plumberiams
Visokie geležies daiktai

DRAUDIMO AGENTŪRA

Atlieka įvairių rūšių draudimus

Kreiptis senu adresu:

BRONIS KONTRIM

598 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. AN 8-1761

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintiems keliauti į Europą, Pietų Ameriką, Australiją ar į bet kurį kitą pasaulio kontinentą, praleisti atostogas Floridoje, sauletose salose kaip Havajuose, Karibuose, Bermuduose, aplankyti gimines Lietuvoje ar juos pasikviesti į svečius — geriausia ir greičiausia patarnaus **TRANS - ATLANTIC TRAVEL SERVICE**. Čia visų lėktuvų bilietai (International and Domestic Air Tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skryties, mazgo, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Rublių sertifikatus, automobilius, motociklus šildytuvus ir kitus rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminėms tik per

Trans-Atlantic Trading Co

(PODAROGIFTS INC. SKYRIUS BOSTONE)

Darbo valandos: Kasdien 9—5
Šeštadieniais 8—12

393 West Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis